

Ҳақсевар она юрт, мангу бўл обод!

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

2020 йил 25 январь

ШАНБА № 7-8 (13268-69)

@haqiqatonline

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

1928 йил 11 декабрда асос солинган

АЗМУ ШИЖОАТЛИ ХАЛҚИМИЗ ТАРИХИМИЗНИНГ ЯНГИ САҲИФАСИНИ ЯРАТИШГА ҚОДИР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 2020 йил 24 январь куни Олий Мажлисга навбатдаги Мурожаатномани тақдим этди.

Тошкент шаҳридаги Халқаро конгресс марказида бўлиб ўтган анжуманда Олий Мажлис Сенати аъзолари, Қонунчилик палатаси депутатлари, Вазирлар Маҳкамаси, вазирлик ва идоралар раҳбарлари, дипломатик корпус ва халқаро ташкилотлар ваколатхоналари вакиллари, нодавлат ташкилотлар фаоллари, жамоатчилик иштирок этди.

Тадбир Ўзбекистон миллий телерадиокомпаниясининг телерадиоканаллари, шунингдек, худудий ва нодавлат телеканаллар ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг ижтимоий тармоқлардаги расмий саҳифалари орқали тўғридан-тўғри намойиш қилинди.

Мамлакатимиз сиёсий ҳаётида янгилик бўлган бундай тадбир илк бор 2017 йил 22 декабрда ўтказилган эди. 2018 йил 28 декабрда Олий Мажлисга иккинчи Мурожаатнома тақдим этилди. Давлат ва жамият ҳаётининг барча соҳаларини қамраб олган мазкур дастурий маърузаларда мамлакатимизни тараққий эттириш ва халқимиз фаровонлигини ошириш, жонажон Ўзбекистонимизнинг халқаро обрў-эътиборини юксалтиришга қаратилган кўлаб муҳим вазифалар белгилаб берилган ва ушбу маърузалар халқимизда, жажон ҳамжамиятида катта қизиқиш уйғотган эди.

Бу галги Мурожаатномада ҳам ўтган йилда амалга оширилган ишлар танқидий таҳлил қилинди, жорий ва келгуси 5 йилга мўлжалланган истиқболли режалар, давлатимиз ички ва ташқи сиёсатининг устувор йўналишлари баён этилиб, долзарб қонунчилик ташаббуслари илгари сурилди.

Президентимиз жонажон Ўзбекистонимиз янги ўн йилликка қадам қўйгани, эришилган натижаларимиз тарихга айланиб, эндиликда олдимизда янги-янги ўзгаришларни амалга ошириш, бундан-да улкан марраларни эгаллаш бўйича вазифалар пайдо бўлаётганини таъкидлади.

Маълумки, 2019 йил Президентимиз тақлифи билан мамлакатимизда Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили деб эълон

қилинган эди. Замон шиддат билан ўзгариб, дунё миқёсида манфаатлар кураши, рақобат тобора авж олиб бораётган бир пайтда тараққиётимизнинг устувор йўналишлари аниқ равшан белгилаб олингани самарасида ўтган йилги натижалар ҳам салмоқли бўлди. Иқтисодиётнинг етакчи тармоқларини модернизация қилиш ва рақобатбардошликни кучайтириш дастурлари жадал амалга оширилгани натижасида иқтисодий ўсиш 5,6 фоизни ташкил этди.

Халқимизнинг турмуш шароитини яхшилаш ислохотларнинг ўзагини ташкил этди, шаҳар ва қишлоқлар ободлигига алоҳида эътибор қаратилди. Бизнесга шарт-шароит кенгайтириш, янги тартиб-таомиллар жорий қилинди. Бу ташаббуслар тўғрисида тадбиркорларнинг манфаатдорлиги ортди. Натижада Ўзбекистон Жаҳон банкининг "Бизнес юришти" рейтингига 7 поғона кўтарилиб, бизнесни рўйхатга олиш кўрсаткичи бўйича 190 та мамлакат орасида 8-ўринни эгаллади ва энг яхши ислохотчи давлатлар қаторида қолди. Бундай ютуқларни яна кўлаб келтириш мумкин.

Таълим мазмунини тубдан ўзгартиришга қаратилган изланишлар давом эттирилди. Соғлиқни сақлаш, кам таъминланган аҳоли қатламини ижтимоий муҳофаза қилиш, уй-жой қилиш қамрови кенгайтириш, бир сўз билан айтганда, барча соҳадаги ислохотлар, аввало, халқимизга муносиб турмуш шароити яратиш, ҳаётини ўзгартириш тамойили асосида олиб борилди.

Президентимиз янги парламент ва ҳукуматнинг келгуси 5 йилдаги фаолиятининг пировард мақсади – Ўзбекистонда яшаётган кўп миллатли халқимиз ҳаётини юксалтиришдан иборат бўлиши шартлигини таъкидлади.

Ҳар биримиз ишни ана шундай ташкил қилсак, зиммамиздаги масъулиятни тўлиқ ҳис этиб, виждонан ишласакки халқимизнинг ишончини оқлаймиз, меҳрини қозонамиз, деди давлатимиз раҳбари.

Президент Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан Ўзбекистонни ривожланган мамлакатга айлантириш

дек олий мақсадга эришиш учун барча соҳадаги ислохотлар илм-маърифат ва инновацияга ёндашган ҳолда амалга оширилмоқда. Мурожаатномада илм-фанни ривожлантириш, билимли ва малакали янги авлод кадрларини тайёрлаш орқали мамлакатни юксалтириш стратегик мақсадимиз бўлиб қолиши таъкидланди.

Шу мақсадда Президентимиз тақлифи мувофиқ, 2020 йил – мамлакатимизда **Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили**, деб эълон қилинди. Давлатимиз раҳбарининг ушбу тақлифи тадбир ишторчилари томонидан қизгин кўлаб-қувватланди.

Президентимиз депутат ва сенаторларга, уларнинг тимсолида бутун халқимизга Мурожаатномада мамлакатимиздаги демократик ислохотлар ҳеч қачон ортга қайтмаслигини таъкидлаб, янги Ўзбекистонни барпо этиш борасидаги улғувор мақсадларни баён этди, 2020 йилда илм-маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш бўйича устувор йўналишларни белгилаб берди.

Халқимиз шуни яхши билиши керак: олдимизда узоқ ва машаққатли йўл турибди. Барчамиз жипслашиб, тинимсиз ўқиб-ўргансак, ишимизни пухта ва унумли бажарсак, замонавий билимларни эгаллаб, ўзимизни аямасдан олдинга интилсак, албатта, ҳаётимиз ва жамиятимиз ўзгаради, деди Шавкат Мирзиёев.

Мурожаатномада буюқ тарих, буюқ давлат, буюқ маданият яратган азму шижоатли халқимиз бир тану бир жон бўлиб, яхши ният билан меҳнат қилса ҳар қандай марраларни эгаллашга, бошқача айтганда, тарихимизнинг янги саҳифасини яратишга қодир экани қайд этилди.

Бир сўз билан айтганда, халқимиз Президентимиз бошчилигида маррани балеанд олди. Мамлакатимиз тараққиёт йўлининг янги даврига қадам қўйди. Мурожаатномада баён қилинган ҳар бир устувор йўналиш ижроси мамлакатимиз тараққиётини янги босқичга кўтарилади, халқимизга муносиб ҳаётни барпо этишда пойдевор бўлиб хизмат қилади.

Матназар ЭЛМУРОДОВ, ЎЗА МУХБИРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИСГА МУРОЖААТНОМАСИ

Ҳурматли депутатлар ва сенаторлар! Азиз юрдошлар! Муҳтарам меҳмонлар! Хонимлар ва жаноблар!

Жонажон Ўзбекистонимиз янги ўн йилликка қадам қўймоқда. Эришган натижаларимиз тарихга айланиб, олдимизда янги-янги ўзгаришларни амалга ошириш бўйича улкан вазифалар ва имкониятлар пайдо бўлмоқда. Шу боис, бугун Сизлар билан биргаликда мамлакатимизни 2020 йил ва келгуси 5 йилда ривожлантириш бўйича, устувор йўналиш ва вазифаларни белгилаб олишимиз лозим.

Яқинда "Янги Ўзбекистон – янги сайловлар" шиори остида бўлиб ўтган сайловлар натижасида республикамизда демократик ислохотларни юқори босқичга олиб чиқиш учун зарур бўлган янги сиёсий муҳит вужудга келди.

Сайловлар очик-ойдин, халқаро стандартлар асосида ўтказилишини назорат қилиш учун 50 га яқин давлатдан ҳамда 10 та халқаро ташкилотдан 825 нафар кузатувчи иштирок этди. Биринчи марта Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг Демократик институтлар ва инсон ҳуқуқлари бўйича бюросининг 316 кишилик тўлақонли миссияси билан яқин ҳамкорлик қилдик.

Халқаро кузатувчилар сайловлар эркин рақобат муҳитида, сиёсий партиялар ўртасидаги қизгин тортишув ва баҳс-мунозаралар шароитида ўтганини, бу жараёнда оммавий ахборот воситаларининг роли сезиларли даражада ошганини алоҳида эътироф этдилар.

Барча халқаро кузатувчиларга сайлов жараёнлари ҳақидаги ҳолис фикрлари ва тавсиялари учун бутун халқимиз номидан самимий миннатдорчилик билдираман.

Биз албатта ушбу тавсияларнинг ҳар бирини чуқур ўрганиб, тегишли дастур қабул қилиб, амалиётга кенг жорий этишимиз, Бу борада сайлов комиссиялари ва аҳолининг сайлов маданиятини юксалтириш, сиёсий партияларнинг ўз электорати билан ишлаш тизимини янада такомиллаштириш, партияларнинг сиёсий фаоллигини ошириш олдимизда турган муҳим масалалардан биридир. Шу билан бир қаторда, маҳаллий кенгаш-

ларга сайлов ўтказишнинг уч поғонали тизимини оптималлаштириш, бунда туман ва шаҳар сайлов комиссиясининг ролини оширишга алоҳида эътибор қаратиш лозим.

Парламент ва Марказий сайлов комиссияси сайлов якунлари бўйича режалаштирилган вазифаларни амалга ошириш учун яқин ҳамкорликда иш олиб бориши зарур бўлади.

Барча депутат ва сенаторларга, уларнинг тимсолида бутун Ўзбекистон халқига мурожаат қилиб айтмоқчиман: демократик ислохотлар йўли – биз учун яққо ягона ва энг тўғри йўлдир. Бу борада биз ҳар куни изланишдаммиз, хориждаги илғор тажрибаларни чуқур ўрганиб, ҳаётимизни, иш услубимизни янгиллашга ҳаракат қилмоқдамиз.

Биз янги Ўзбекистонни халқимиз билан биргаликда барпо этамиз, деган улғувор мақсадни ўз олдимизга қўйганмиз. Бу борада "Жамият – ислохотлар ташаббускори" деган янги ғоя кундалик фаолиятимизга тобора чуқур кириб бормоқда.

Ислохотларнинг амалий натижадорлигини оширишда, жойларда янги ташаббусларни илгари суришда аҳолиимизнинг янада фаолроқ, янада ташаббускор бўлишига эришмоғимиз лозим.

Энг асосийси, бу ислохотлар натижасида халқимиз учун фаровон ва муносиб турмуш шароитини яратиш беришимиз керак. Одамларимиз етарли даромад топиши учун энг қулай бизнес ва инвестиция муҳитини шакллантириб, янги-янги корхоналар ва иш жойларини кўпайтиришимиз зарур. Бу ғоят долзарб ишларни ўзимиз қилмасак, ҳеч қачон бизга четдан келиб қилиб бермайди.

Халқимиз шуни яхши билиши керак: олдимизда узоқ ва машаққатли йўл турибди. Барчамиз жипслашиб, тинимсиз ўқиб-ўргансак, ишимизни мукамал ва унумли бажарсак, замонавий билимларни эгаллаб, ўзимизни аямасдан олдинга интилсак, албатта, ҳаётимиз ва жамиятимиз ўзгаради.

Мен бунга қатъий ишонаман ва бу фикрни сизлар ҳам кўлаб-қувватлайсизлар, деб ўйлайман.

Давоми 2-бетда

ЁШЛАРГА ОИД ДАВЛАТ СИЁСАТИ САМАРАДОРЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ

барча мақсад ва вазифаларимизнинг бош мезонидир

Вилоят ҳокимлиги ёшлар сиёсати, ижтимоий ривожлантириш ва маънавий-маърифий ишлар бўйича мажмуасининг 2019 йил давомида амалга оширилган ишлар ва 2020 йилдаги вазифалар муҳокамасига бағишланган мажлиси бўлиб ўтди. Унда мажмуа таркибига кирувчи вилоят бошқарма, ташкилот ва идоралари, маҳаллалар кенгаши, туман ва шаҳар ҳокимларининг, ички ишлар бўлимлари бошлиқларининг тегишли соҳа бўйича ўринбосарлари иштирок этди.

Йиғилишни вилоят ҳокимлиги ёшлар сиёсати, ижтимоий ривожлантириш ва маънавий-маърифий ишлар бўйича котибияти мудир Азамат Камалов бошқорди.

6

САЙЛОВ САБОҚЛАРИ ВА ХУЛОСАЛАРИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ҳамда маҳаллий Кенгашларга бўлиб ўтган сайловлар ҳар бир сиёсий партиянинг олдига қатор янги мақсад ва вазифалар қўйди. Бунда, албатта, депутатлар ва партия фаолларининг сиёсий билим ҳамда кўникмаларини ошириб бориш муҳим саналади.

Шу мақсадда Ўзбекистон Халқ демократик партияси ўқув-семинарларни бошлаб юборди. Тошкент вилоятининг Халқ қабулхонасида бўлиб ўтган "Халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларидаги партия гуруҳлари фаолиятини такомиллаштириш" мавзусидаги семинарда Халқ

демократик партияси вилоят кенгаши Ижроия қўмитаси аъзолари, партиянинг вилоят, туман ва шаҳар кенгашлари раҳбар ва масъул ходимлари, Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашлари депутатлари иштирок этди.

6

Янги Ўзбекистон одимлари

Биз кафедрамиз профессор-ўқитувчилари билан телевидение орқали тўғридан тўғри эфирга узатилган Президентимиз Мурожаатномасини катта қизиқиш ва ҳаяжон билан тингладик. Унда халқимиз истиқболли ҳамда мамлакат равнақи билан боғлиқ ғоят муҳим ва устувор фикрлар, вазифалар илгари сурилди.

ИЛМ ЙЎҚ ЖОЙДА ТЎҒРИ ЙЎЛДАН АДАШИШ БЎЛАДИ

Давлатимиз раҳбарининг 2020 йилни "Илм-маърифатни ривожлантириш йили" деб номлаш илм аҳлини жуда қувонтирди. Таъкидлаш керакки, илм-маърифат тараққиётининг том маънодаги кўзи бўлса, рақамлилик аниқликка йўналтирилган бош мияси, иқтисодиёт эса унинг юраги ва кўлоғи ҳисобланади. Мурожаатномадаги "Илм

йўқ жойда тўғри йўлдан адашиш бўлади, илм бу бизга ҳаводек зарур, энг катта бой-вожлантириш йили" деб қашшоқлик бу билимсизликдир", деган пурмаъно сўзлар барчамизни жиддий ўйлашга мажбур этди. Соҳаларда илмий назар йўқлигини, мактаб яратилмаганини ҳам давлатимиз раҳбари ўринли таъкидлади.

6

Президентимиз Шавкат Мирзиёев Олий Мажлисга қилган Мурожаатномасида аҳоли ўртасида соғлом турмуш тарзини кенг қарор топтириш, ёшлар ўртасида спортни янада оммалаштириш, бу борада худудларда аҳоли, айниқса, ёшларимиз учун янги оммавий спорт объектларини қуриш масаласига ҳам алоҳида эътибор қаратди.

ЧЕМПИОНЛАР ЯНАДА КЎПАЯДИ

Мамлакатимизда аҳоли ўртасида оммавий спортни ривожлантириш ва уларнинг спорт билан шуғулланиши учун қулай шароит яратиш мақсадида жорий йилда 269 та футбол, волейбол, баскетбол ва бадминтон майдони, 178 та бокс, кураш, фитнес ва гимнастика спорт зали, 32 та теннис корти қурилиши учун 500 миллиард сўмлик лойиҳалар амалга оширилиши ҳақида алоҳида тўхталиб ўтилди.

6

Партиялар ҳаётинан

Муносабат

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИСГА МУРОЖААТНОМАСИ

Ислохотларимизга жиддий тўсқинлик қилаётган "яширин иқтисодийёт"га барҳам берилмас экан, соғлом рақобат ҳам, қулай инвестиция муҳити ҳам шаклланди.

Вазирлар Маҳкамаси икки ой муддатда, хорижий мутахассисларни жалб этган ҳолда, "яширин иқтисодийёт"нинг вужудга келиш омилларини чуқур таҳлил қилиб, унга қарши курашиш дастурини тасдиқласин.

Шунингдек, "яширин иқтисодийёт" улуши юқори бўлган алкоголь ва тамаки бозорини тартибга солиш учун товарларни рақамли маркировка қилиш тизимини жорий этиш ишлари бошланди. Бу тизим келгусида фармацевтика маҳсулотлари учун ҳам қўлланилади. Вазирлар Маҳкамаси қиймати 200 миллион доллар бўлган, тўғридан-тўғри инвестициялар ҳисобидан амалга оширилаётган ушбу "рақамли маркировка ва онлайн касса" лойиҳасини алоҳида назоратга олсин.

Иккинчидан, иқтисодийётни юқори суръатлар билан ривожлантириш учун фаол инвестиция сиёсатини изчил давом эттириш зарур.

Жорий йилда 23 миллиард долларлик инвестициялар ўзлаштирилади ҳамда 206 та янги йирик қувватлар ишга туширилади. Жумладан, Шўртан газ-кимё комплексида синтетик суюқ ёқилги, "Навоийазот" акциядорлик жамиятида азот кислотаси, аммиак ва карбамид ишлаб чиқариш қувватлари барпо этилади. Янги Тошкент металлургия заводи, Тошкент метросининг Сирғали тармоғи, ер усти ҳалқа йўлининг биринчи босқичи ишга туширилади.

2020 йилда ўзлаштириладиган инвестицияларнинг салмоқли қисми тўғридан-тўғри хорижий сармоялар ва кредитлар бўлишини алоҳида қайд этмоқчиман. Инвесторларни қўллаб-қувватлаш мақсадида уларга солиқларни бўлиб-бўлиб тўлаш, инфратузилма яратиш харажатларини қисман давлат томонидан қоплаш механизмлари жорий этилмоқда.

Шунингдек, фойда солигини ҳисоблашда янги технологик ускуналар харид қилиш, янги объектларни қуриш ва модернизация қилиш харажатлари бўйича чегирмалар кенгайтирилди.

Мавжуд 3 мингга яқин давлат иштирокидаги корхоналарни хатловдан ўтказиб, хусусий сектор ва рақобат ривожланган йўналишлардаги корхоналарда давлат иштирокини кескин камайтириш чораларини кўриш керак.

Навоий ва Олмалиқ тоғ-кон металлургия қўшма шirkатлари каби йирик sanoat корхоналарида янги инвестицион лойиҳаларни амалга ошириш билан бирга, ушбу корхоналарни халқаро молия бозорининг тўлақонли иштирокчисига айлантириш лозим. Бунинг учун 2020 йилда халқаро стандартлар асосида молиявий ҳисоботларни тузиш, захираларни қайта ҳисоблаш, корпоратив ошкораликни татбиқ этиш каби ишларни яқунлаш зарур.

Нефть-газ соҳасидаги давлат корхоналарини бошқаришга хорижий экспертларни жалб этиб, уларнинг самарадорлигини ошириш ва харажатларини оптималлаштириш, қарз миқдорини камайтиришга эришиш лозим.

Вазирлар Маҳкамаси ана шу вазифаларни тўлиқ ҳисобга олиб, икки ой муддатда Давлат иштирокидаги корхоналарга эгаллик қилиш, уларни бошқариш ва ислоҳ этиш стратегиясини ишлаб чиқсин.

Хорижий инвесторларни фаол жалб этиш мақсадида жорий йил март ойида Тошкент халқаро инвестиция форумини юқори савияда ўтказиш зарур.

Инвестиция жалб этишнинг самарали воситаларидан бири бўлган давлат-хусусий шериклик механизмларини транспорт, энергетика, йўл, коммунал, тиббиёт, таълим каби соҳаларга кенг татбиқ этиш керак.

Ҳозирги вақтда қурилиш соҳаси иқтисодийётнинг муҳим "драйвер"ларидан бирига айланди. Бу соҳанинг янги ички маҳсулотдаги улуши 6 фоиздан ошгани ҳам бу фикрни яққол тасдиқлаб турибди. Ушбу тармоқни янада ривожлантириш учун қурилишга оид нормаларни халқаро стандартлар билан уйғунлаштириш, замонавий қурилиш технологиялари ва материалларини татбиқ этиш, соҳа учун кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан ислоҳ қилиш зарур. Шунингдек, тендерлар ўтказишнинг аниқ мезонларини ишлаб чиқиш ва соҳада ахборот технологияларини кенг жорий этиш керак.

Вазирлар Маҳкамаси икки ой муддатда қурилиш соҳасини 2025 йилга қадар ривожлантириш стратегиясини ишлаб чиқсин.

Учинчидан, банк тизимини ривожлантириш учун бу йил кескин чоралар кўришимиз лозим.

Афсуски, банк тизими рақамли технологияларни қўллаш, янги банк маҳсулотларини жорий этиш ва дастурий таъминотлар бўйича замон талабларидан 10-15 йил орқада қолмоқда.

2020 йилдан бошлаб ҳар бир банкда кенг қўламли трансформация дастури амалга оширилади. Бу борада банкларимизнинг капитал, ресурс базаси ва даромадларини ошириш алоҳида эътиборимиз марказида бўлади.

Банк тизимида тадбиркорларни қўллаб-қувватладиган "лойиҳалар фабрикаси" фаолиятини йўлга қўйишимиз лозим.

Банкларимиз халқаро молия бозорларига чиқиб, арзон ва узоқ муддатли ресурслар олиб келиши зарур. Миллий банк ва Ипотека банк бу йил ўз евробондларини чиқариши мақсадга мувофиқдир.

Давлат улушига эга бўлган банклар босқичма-босқич стратегик инвесторларга сотилади.

Банк соҳасидаги ислохотларнинг асосий мақсади

– тижорат банкларини мижоз учун ишлашга ўргатишдан иборат.

Соҳа учун замонавий кадрлар тайёрлаш мақсадида Банк-молия академияси хорижий мутахассислар билан биргаликда тўлиқ қайта ташкил этилади. Шунингдек, давлат банкларида замонавий банк амалиёти, менежменти ва хизматларини жорий этиш учун раҳбарлик лавозимларига хорижий етакчи молия институтларининг малакали мутахассисларини жалб этиш бошланди ва бу жараён изчил давом этади.

Банкларда ахборот технологияларини кенг татбиқ этиш орқали уларнинг дастурий таъминотини тубдан янгилаш лозим. Шу йил 1 июлга қадар "кредит тарихи" ахборот тизимини тўлиқ ишга тушириш зарур.

Аҳолида банк тизимига нисбатан ишончни шакллантириш ва банклар фаолиятига четдан аралашшига чек қўйиш керак.

Тўртинчидан, барқарор иқтисодий ўсишнинг энг муҳим гарови – рақобатдош маҳсулотлар ишлаб чиқариш, улар учун янги халқаро бозорлар топиш ва экспортни кўпайтириш, транзит салоҳиятидан тўлиқ фойдаланиш ҳисобланади.

Бу йил экспортёрларга кафилик берадиган ва харажатларнинг бир қисmini қоплайдиган – Экспортни қўллаб-қувватлаш жамғармаси ҳамда экспортни олдидан молиялаштириш учун – Экспорт-кредит агентлиги ташкил этилади. Шунингдек, экспорт қилишда замонавий сўғурта хизматлари йўлга қўйилади, автомобиль ва ҳаво транспорти харажатларини қисман давлат томонидан қоплаб бериш механизми жорий қилинади.

Ташқи савдо билан боғлиқ назорат тизими ва инфратузилмани яхшилаш зарур. Жумладан, хорижий тажрибадан келиб чиқиб, божхона постларида назоратни амалга оширадиган божхона, санитария, карантин, ветеринария ва бошқа идоралар фаолиятини ислоҳ қилиш лозим.

2020 йилда 3 мингга яқин стандартларни қабул қилиш, уларнинг сонини 10 мингга ва халқаро стандартлар билан уйғунлаштириш даражасини 40 фоизга етказиш даркор. Андижон, Термиз ва Қўнғирот туманларида эркин савдо зоналарини ташкил этиб, улар орқали чегараолди савдосини ривожлантириш зарур.

Харидорлар маҳсулотлар турларини аниқлаш, уларга бозор топиш ва сотиш билан хусусий трейдинг компаниялари шуғулланиши, бунинг учун эса, савдо фаолиятини тартибга соладиган қонун лойиҳалари тўпламини ишлаб чиқиш лозим. Бу ташқи савдо билан бир қаторда, ички бозорга ҳам тегишли.

Вазирлар Маҳкамаси бир ой муддатда ташқи иқтисодий фаолиятни тартибга солиш концепциясини ишлаб чиқсин ҳамда ана шу вазифалар ижросини таъминлаш бўйича тегишли чораларни тайёрласин.

Маҳсулотларимизни ички ва ташқи бозорларга етказиш, уларнинг таннархини тушириш учун транспорт-логистика соҳасини ривожлантиришимиз зарур. Темир йўл соҳасида йўловчи ва юк ташиш, эксплуатация ва хизмат кўрсатишни бир-биридан ажраттиш, яъни, табиий монополия қисмини алоҳида, хусусий секторни жалб қилиш мумкин бўлган йўналишларни алоҳида ривожлантириш лозим.

Халқаро экспертларнинг хулосасига кўра, инфратузилмани яхшилаш, мослашувчан тарифлар қўллаш ва янги истиқболли йўналишларни шакллантириш ҳисобидан бизда транзит салоҳиятини ҳозирги 7 миллиард тоннадан 16 миллиард тоннага етказиш имконияти мавжуд.

Яна бир муҳим масалага эътиборингизни қаратмоқчиман. Аҳоли даромадларини ошириш, қўшимча иш ўринлари яратиш, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун бизга янги-янги бозорлар керак. Бунинг учун бозор иқтисодийёти ва давр талабларига мос қўлаб қонун ва қарорларни қабул қилишимиз лозим. Лекин, афсуски, уларни ижро этадиган қўлгина амалдорлар ҳали ҳам эскича иш услуби, расмиятчилик ва бефарқликдан қутулгани йўқ.

Очиқ бозор маҳсулот сифатини ошириш, таннархни пайсантириш, янги технологиялар олиб келишга мажбур қилади, бозор ислохотларини жадал ривожлантиради. Содада қилиб айтсак, жажон ишлаб чиқариш тизимига, дунё бозори талабларига ва иқтисодий интеграция жараёнига ҳамроҳ бўлишимиз лозим. Мулоқот ва рақобатда тайёр бўлиш учун тармоқ раҳбарлари ўз устида тимисиз ишлаши шарт.

Мана, нима учун бизга иқтисодий интеграция керак!

Бизнинг ташқи савдога чиқадиغان юқларимизнинг 80 фоизи Қозғистон, Қирғизистон ва Россиянинг транзит йўлақлари орқали ўтади. Шунингдек, тайёр маҳсулотларимиз экспортини 50 фоизи, айрим товарлар бўйича эса 80 фоизи Россия, Қозғистон, Қирғизистон ҳиссасига тўғри келади.

Ана шу омилларни инобатга олиб ҳамда Россия ва Қозғистонга ишлаш учун борган фуқароларимизга қулай шарт-шароит яратиш мақсадида бугунги кунда Ўзбекистоннинг Евроосиё иқтисодий иттифоқи билан ҳамкорлик қилиш билан боғлиқ масалалар ўрганилмоқда. Биз, албатта, ушбу жиддий масалада, энг аввало, халқимизнинг манфаатларидан келиб чиқиб, унинг хоҳиш-иродасига таянамиз.

Шунинг учун халқ вакиллари бўлган депутат ва сенаторларимиз парламент палаталарида мазкур масалани атрофлича муҳокама қилиб, ўз зиммаларига масъулиятни олган ҳолда, асосланган хулосаларини айтишлари керак.

Вазирлар Маҳкамаси ушбу йўналишдаги таҳлилий ва комплекс баҳолаш ишларини яқунлаб, тегишли

хулоса ва таклифларни Олий Мажлис палаталарига тақдим этсин.

Шу билан бирга, биз Жаҳон савдо ташкилоти билан бошланган мулоқотимизни ҳамда Европа Иттифоқи билан ҳамкорлик ва шериклик тўғрисидаги янги битимни тузиш бўйича ишларни изчил давом эттирамиз. Шунингдек, биз бошқа халқаро ва минтақавий иқтисодий ташкилотлардаги иштирокимизни янада кучайтирамиз.

Бешинчидан, sanoat тармоқларини узлуксиз хомашё ва замонавий инфратузилма билан таъминлаш зарур.

Иқтисодийётнинг қатор муҳим тармоқлари, жумладан, кимё, нефть ва газ, энергетика, электротехника, қурилиш материаллари, заргарлик sanoatини хомашё билан таъминлаш учун, аввало, геология-қидирув соҳасини тубдан ривожлантириш лозим. Шунингдек, олиб, жорий йилда истиқболли конларни аниқлаш ва мавжуд захираларни кўпайтириш учун бюджетдан 2 триллион сўм маблағ ажратилмоқда.

Давлат геология қўмитаси олдига ишбу маблағларни самарали ишлатиш орқали шу йилда янги истиқболли майдонлар ва конларни аниқлашни 35 фоизга, келгуси йилда эса 40 фоизга ошириш вазифаси қўйилади.

Давлат геология қўмитаси Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги билан бирга камида 20 та кон бўйича тайёр лойиҳалар тўпламини шакллантириб, салоҳиятли инвесторларга таклиф этиши лозим. Шунингдек, Қўмита углеводородлар ва уларнинг захиралари бўйича ҳисоб-китоб юришти, тоифага ажратиш ва бошқаришнинг халқаро тизимини амалиётга жорий этиши керак.

Иқтисодий юксалишни таъминлаш учун барча қулайликларга эга бўлган замонавий инфратузилма барпо этиш ниҳоятда зарур.

Биз кейинги 3 йилда йўл қурилишига – 9,8 триллион сўм, сув тармоқларига – 4,6 триллион сўм, электр тармоқларига – 18,2 триллион сўм, табиий газ таъминотига – 1,2 триллион сўм маблағ ажратдик. Бу рақамлар ушбу тармоқлар учун сўнгги 10 йилда сарфланган маблағлардан бир неча баробар кўпдир. Лекин, шунга қарамадан, замонавий инфратузилма яратиш, мавжуд тизимни модернизация қилиш учун бундан бир неча ўн баробар кўп маблағ талаб этилади.

Қанчалик қийин бўлмасин, биз ҳар йили Инвестиция дастури доирасида катта маблағ ажратиб, бу йўналишдаги ишларни албатта жадал давом эттирамиз. Бунга қўшимча равишда республика ва маҳаллий бюджетларнинг прогностдан юқори тушумларини жорий йилда инфратузилма объектларини ривожлантиришга йўналтириш – Молия вазирлиги ва ҳокимлар учун жорий йилдаги асосий вазифалардан бири бўлиши керак.

Қонунчилик палатаси Ҳисоб палатасини жалб этган ҳолда, ушбу маблағларнинг мақсадли ва самарали ишлатилишини жойларга чиқиб, мунтазам равишда ўрганиб бориши мақсадга мувофиқдир.

Ўлтинчидан, бизнес муҳитини янада яхшилаш биз учун энг муҳим масалалардан бири бўлиб қолади.

Жаҳон банкининг "Бизнес юришти" рейтингига энг яхши 50 та мамлакат қаторига кириш бўйича барча ташкилий-ҳуқуқий чора-тадбирларни қабул қилдик. Ҳукумат ушбу тадбирларнинг амалий ижросини самарали ташкил этиши зарур.

Яқинда қабул қилинган янги Солиқ кодексига мувофиқ, бу йилдан бошлаб қўлаб янгиликлар амалиётга жорий этилмоқда. Жумладан, солиқ турлари 13 тадан 9 гага камайтирилди. Солиқларни тўлаш муддатини узайтириш ёки бўлиб-бўлиб тўлашга рухсат бериш бўйича энгиллаштирилган механизмлар киритилди.

Биринчи марта тадбиркорларга ички бозорда сотган маҳсулотни бўйича қўшилган қиймат солигининг бир қисmini қайтариш тартиби жорий этилмоқда. Ҳозиргача бу тартиб фақат маҳсулот экспорт қилинганда қўлланилган эди. Бунинг ҳисобидан тадбиркорлар ихтиёрида 3,4 триллион сўм ёки ўтган йилга нисбатан 2,5 баробар кўп маблағ қолади.

Энди тадбиркор томонидан тўланган ортиқча солиқ ўз муддатига қайтарилмаса, унга Марказий банкнинг асосий ставкаси бўйича бюджетдан фоиз тўланади. Бунинг аҳамиятини мана шу залда ўтирган ва "ойнаи жаҳон" орқали менинг сўзларимни эшитаётган тадбиркорлар, ўйлайманки, ҳаммадан кўра яхши тушунади.

Солиқ кодекси нормаларини ҳар бир солиқ ходими, тадбиркорлар ва солиқ тўловчилар пухта ўзлаштириши, бунинг учун уларни мунтазам равишда ўқитиш зарур.

Солиқ хизмати ходимлари дунёқарашини тубдан ўзгартириш ва малакали кадрларни тайёрлаш мақсадида Давлат солиқ қўмитаси қошида Фискал институтини ташкил этишни таклиф қиламан. Бу жараён катта тажрибага эга бўлган нуфузли хорижий экспертларни жалб этиш зарур.

Шу билан бирга, тадбиркорларни кўп қийнайдиган соҳа – лицензиялаш ва рухсатномалар бериш тартибларини жиддий ўзгартирамиз. Очиқ айтиш керак, мавжуд 280 га яқин лицензия ва рухсатномалар орасида фаолият турлари ҳисобини юриштиш, маблағ ундириш ёки шунчаки назорат қилиш учун жорий қилинганлари ҳам бор. Бу эса тадбиркорларнинг ҳақли эътирозларига сабаб бўлмоқда.

Шу сабабли Адлия вазирлиги, Савдо-саноат палатаси, Бизнес-омбудсман 2020 йил 1 мартга қадар лицензия ва рухсатномалар бериш асосларини тубдан қайта кўриб чиқиб, уларнинг сонини камида 2 баробар қисқартириш бўйича аниқ таклиф кирит-

син. Шунингдек, "Кичик ва ўрта бизнес тўғрисида"ги қонун лойиҳасини ишлаб чиқиш зарур. Унда кичик ва ўрта бизнес мезонлари ҳамда бу соҳа вакиллари рағбатлантириш механизмлари назарда тутилиши керак.

Бу йил ҳар бир ҳудудда тадбиркорларга ер участкаларига оид маълумотларни очиб ва ҳаққоний етказиш бўйича янги тизим жорий этилади. Унга кўра, тадбиркорнинг фаолият юриштиши учун зарур бўлган бўш ер майдонлари, бино ва иншоотлар, уларнинг қиймати ва шартлари ҳақидаги тўлиқ харитани ишталган вақт ва ҳудудда онлайн тартибда олиш имконияти яратилади.

Хабарингиз бор, бундан 2 йил олдин корхоналарнинг молия-ҳўжалик фаолиятини текширишга нисбатан эълон қилинган мораторийнинг муддати тугади. Лекин, бу яна эски усулда ёппасига текшир-текширилари бошлаб юбориши мумкин, дегани эмас.

Бу кимгадир ёқадими-йўқми, биз бунга йўл қўймаймиз. Барча назорат идоралари раҳбарлари шуни қулоғига яхшилаб қўйиб олсин.

2020 йилнинг биринчи чорағида, илғор тажрибалар асосида, барча даражадаги назорат қилувчи идораларда янги замонавий тизим жорий этилиши шарт. Ана шу тизим орқали ҳар бир корхона ва тадбиркор бўйича алоҳида-алоҳида иш олиб бориб, уларнинг қонуний фаолият юриштишини таъминлаш, текширишни эса энг сўнгги фавқулодда чора сифатида адолатли ўтказиш лозим. Мазкур масала юзасидан, назорат идораларининг раҳбарлари парламент олдида ҳар чорақда шахсан ҳисобот бериб боради.

Банкротлик борасидаги ҳозирги тартиб-тамоийиллар корхоналарни тугатиш ва мол-мулкдан тушган маблағлар ҳисобидан қарзларни қоплашни назарда тутди. Шунинг учун сўнгги 3 йилда атиги 3 та корхонада санация қўлланган, холос. Энди бундай қоидадан бутунлай воз кечиб, тўловга қобилиятсиз корхоналарни энг илғор хорижий тажриба асосида соғломлаштириш бўйича янги тизим жорий этилади.

Тадбиркорларнинг ҳуқуқларини таъминлашда Олий Мажлисининг иккала палатаси ҳам таъсирчан парламент назоратини йўлга қўйиши зарур.

Тадбиркорлик соҳасида ижтимоий ҳавфи катта бўлмаган айрим жиноят турларини жиноят тоифасидан чиқариш сиёсатини изчил давом эттиришимиз лозим. Жумладан, сохта тадбиркорлик, рақобатчилик обрўсини тушириш каби қилмишлар учун жиноий жавобгарлик бекор қилинади. Шунингдек, божхона қонун ҳужжатларини бузиш билан боғлиқ жиноятни биринчи марта содир этган, лекин тўловларни тўлаган шахсларни жиноий жавобгарликдан озод қилиш керак.

Юридик шахс бўлган тадбиркорлик субъекти аъзоларига "жиноий уюшма" деган айблов қўйиб, уларга оғир жазо тайинлаш каби аллақачон умрини ўтаб бўлган тартибларни бекор қилиш вақти етди. Бунинг оқибатида юзлаб тадбиркорлар қанчадан-қанча азият чекиб, моддий зарар кўраётганларини инобатга олсак, бу ўзгаришларнинг қандай катта аҳамиятга эга экани яққол аён бўлади.

Олий суд, Бош прокуратура, Бизнес-омбудсман, Савдо-саноат палатаси, Адлия вазирлиги 2020 йил 1 апрелгача ана шу масалалар бўйича тегишли қонун лойиҳасини пухта ишлаб чиқиши лозим.

Еттинчидан, иқтисодийётимиз ривожини, аҳоли бандлиги ва даромадлари ўсишини таъминлайдиган энг муҳим соҳалардан бири бўлган қишлоқ ҳўжалигини стратегик ёндашувлар асосида тараққий эттириш зарур.

Тармоқдаги ҳозирги ўсиш суръатлари бизни мутлақо қониқтирмайди. Бу борада бозор механизмларини кенг жорий этиб, фермер ва деҳқонлар манфаатдорлигини оширмас эканмиз, биз кутган сезиларли ўзгариш бўлмайди. Шу боис, пахта ва галла етиштиришга давлат буюртмасини бекор қилиб, ушбу маҳсулотларни бозор тамойиллари асосида харид қилиш тизимига босқичма-босқич ўтказиш лозим. Агар бу йўлдан бормасак, фермер ва деҳқонларимиз маҳсулот етиштиришда эркин бўлмайди, улар ўзлари кутганларидек манфаат кўрмайди, ҳокимларнинг эса иш услуби ўзгармайди.

Қишлоқ ҳўжалигини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш жамғармасини ислоҳ қилиб, аграр соҳанинг бошқа тармоқларига ҳам арзон кредитлар ажратиш йўлга қўйилади.

Келгусида Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги соҳа корхоналарига кўрсатма бериш, ресурсларни тақсимлаш, режа белгилаш каби эски иш усулларида мутлақо воз кечиши зарур. Бунинг ўрнига вазирлик сервис ташкилотига айланиши, хусусий агросаноат ташкилотларига ер ҳолатини аниқлаш, экин турлари ва уруғни тўғри танлаш, зараркундаларга қарши курашиш, молиявий кўмаклашиш, маҳсулот бозорини топиш бўйича хизмат кўрсатиши керак.

Аграр тармоқда фермерлик ҳаракатини қўллаб-қувватлаш билан бирга, пахта ва галла етиштиришни кластер шаклига босқичма-босқич ўтказиш бўйича ишларимизни давом эттирамиз.

Мева-сабзавот, шолчилик, чорвачилик, ипақчилик каби бошқа тармоқларда ҳам бугунги кун талабига жавоб берадиган кластерларни ташкил этиш ишларини давом эттирамиз.

Бу йил 2 миллиард долларлик, кейинги 5-7 йилда эса 3-4 баробар кўп мева-сабзавот маҳсулотларини экспорт қилиш учун маҳсулот етиштиришни кескин кўпайтириш чораларини кўриш зарур.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИСГА МУРОЖААТНОМАСИ

Парламентимиз ушбу ислохотларимизнинг ҳуқуқий асоси бўлган "Кооперация ва кластерлар тўғрисида"ги янги қонунни тезроқ қабул қилса, ушбу катта режа ва ниятларимизга мос иш бўлур эди.

Бу йил мева-сабзавотчилик, узумчилик, уруғчилик, чорвачилик, агро-логистикани ривожлантириш, сувни тежайдиган технологияларни кенг жорий этиш, илмий-тадқиқот ишлари, соҳа учун малакали кадрларни тайёрлашга 3 триллион сўм маблағ йўналтирамиз. Чорвачилик, қорақўлчилик, балиқчилик, паррандачилик каби соҳаларда наслчиликка алоҳида эътибор қаратилиб, уни давлат томонидан қўллаб-қувватлашнинг янги механизмлари татбиқ этилади.

2020 йилда 44 минг гектар ерда ёки ўтган йилга нисбатан қарийб 4 баробар кўп майдонда сувни тежайдиган технологияларни жорий этамиз. Бунинг учун давлат бюджетидан 300 миллиард сўм субсидия ажратилади. Шунингдек, сув ҳўжалиги объектларини бошқариш жараёнларини, сувни назорат қилиш ва унинг ҳисобини юритиш тизимини автоматлаштириш зарур.

Ушбу масалалар Сув ҳўжалигини ривожлантириш концепциясида ўз аксини топиши керак. Вазирлар Маҳкамаси жорий йил 1 апрелга қадар ана шу концепция лойиҳасини тасдиқлаш учун киритсин.

Саккизинчидан, туризмни иқтисодиётнинг стратегик тармоғига айлантириш биз учун устувор вазифа бўлиб қолади.

Ҳукумат олдидagi энг муҳим вазифалардан бири – жорий йилда юртимизга келадиган туристлар сонини 7,5 миллионга етказишдан иборат.

Маълумки, қатор нуфузли хорижий оммавий ахборот воситалари 2020 йилда Ўзбекистонни саёҳатга албатта бориш тавсия этилган мамлакатлар қаторига киритди. Биз бундай имкониятдан унумли фойдаланишимиз керак.

Катта салоҳиятга эга бўлган зиёрат ва тиббиёт туризмни ҳам жадал ривожлантириш зарур.

Юртимизда 8 минг 200 дан зиёд маданий мерос объекти мавжуд бўлиб, туризм маршрутларига уларнинг атиги 500 таси киритилган.

Ҳукумат уч ой муддатда зиёрат ва аънавий туризмни ривожлантириш мумкин бўлган маршрутлардаги объектлар сонини 800 тага етказиш бўйича чора-тадбирларни белгиласин.

Яна бир вазифа – ЮНЕСКОнинг Умумжаҳон мўддий маданий мероси ва Номоддий маданий мероси рўйхатига Ўзбекистондаги янги объектларни киритишни тезлаштириш лозим.

Жорий йилда янги замонавий меҳмонхоналарни қуришга давлат бюджетидан 200 миллиард сўм субсидия ажратиш, туризм инфратузилмасини жадал ривожлантириш зарур.

Тўққизинчидан, урбанизация жараёнларини жадаллаштириш ҳолда, ҳудудларни комплекс ривожлантириш, аҳоли учун муносиб турмуш шароитини яратиш керак.

Ана шу ишлар доирасида 7 та йирик шаҳар – Андихон, Бухоро, Самарқанд, Қарши, Фарғона, Наманган, Нукусга туташ бўлган 12 та йўлдош шаҳарча танаб олиниб, уларни ривожлантириш юзасидан комплекс чора-тадбирлар ишлаб чиқилад.

Ана шу вазифа билан боғлиқ яна бир масала шуки, асосий ишчи кучи яшайдиган ва иш ўринлари яратилаётган ҳудудларимиз ўртасида тафовут мавжуд. Бунинг ечимини – ички миграцияни эркинлаштиришдан иборат.

Шу боис, парламент ва ҳукумат 2020 йил 1 апрелга қадар прописка тизимини ислоҳ қилиш бўйича халқаро тажрибани ўрганиб, аниқ тақлифларни ишлаб чиқиши лозим.

Уй-жой қурилишига хусусий секторни фаол жалб қилмасдан туриб, аҳолининг уй-жойга бўлган талабини тўлиқ таъминлаш мумкин эмас. Шу сабабли янги ипотека тизими жорий этилмоқда.

Бу борада вилоятлардаги шаҳарлар ва Тошкент шаҳрида 18 мингга яқин ҳамда қишлоқларда 4 мингга уй-жой хусусий сектор томонидан қурилади. Давлат, банклар ўртасида соғлом рақобатни таъминлаш мақсадида уларга қарийб 4 триллион сўм маблағларини аукционлар орқали ажратлади.

Кам таъминланган аҳолини қўллаб-қувватлаш мақсадида шаҳарларда 16 минг оилага уй-жой олиш учун бошланғич бадал ва кредит фоизини қоплагча бюджетдан 1 триллион сўм субсидия ажратилади.

Менинг энг катта ниятим шуки, Ватанимиз ичра ҳар бир инсон ўзининг "кичик ватани"га – уй-жойига эга бўлса, биздан халқимиз ҳам, Яратган ҳам рози бўлади.

Ҳурматли мажлис иштирокчилари! Охирги уч йилда "Инсон манфаатлари ҳамма нарсадан устун" деган тамойил асосида, халқимиз ҳаётини тубдан яхшилаш бўйича олиб бораётган кенг қўламли ижтимоий ислохотларни давом эттирамиз. Бунинг учун **биринчи навбатда** аҳоли фаровонлигини ошириш ва унинг ижтимоий ҳимоясини кучайтириш – биз учун бош вазифалардан бири бўлиб қолади.

Ҳудудларда, айниқса, қишлоқларда аҳолининг аксарият қисми етарли даромад манбаига эга эмаслиги сир эмас. Ҳар қандай мамлакатда бўлгани каби бизда ҳам кам таъминланган аҳоли қатламлари мавжуд. Турли ҳисоб-китобларга кўра, улар тахминан 12-15 фоизни ташкил этади. Бу ўринда гап кичкина рақамлар эмас, балки аҳолиимизнинг 4-5 миллионлик вакиллари ҳақида бормоқда.

Баъзи одамлар ижтимоий нафақа ва моддий ёрдам пулини тўлаш ёки уларнинг миқдорини оши-

риш орқали ушбу муаммони ҳал этиш мумкин, деб ўйлайди. Бу – бир томонлама ёндашув бўлиб, муаммони тўла ечиш имконини бермайди.

Камбағалликни камайтириш – бу аҳолида тадбиркорлик руҳини уйғотиш, инсоннинг ички куч-қуввати ва салоҳиятини тўлиқ рўйбга чиқариш, янги иш ўринлари яратиш бўйича комплекс иқтисодий ва ижтимоий сиёсатни амалга ошириш, демакдир.

Шунинг учун Жаҳон банки, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Тараққиёт дастури ва бошқа халқаро ташкилотлар билан бирга Камбағалликни камайтириш дастурини ишлаб чиқишни тақлиф этаман. Бу борада халқаро меъёрлар асосида чуқур ўрганишлар ўтказиб, камбағаллик тушунчаси, уни аниқлаш мезонлари ва баҳолаш усулларини қамраб олган янги методологияни яратиш лозим.

Шунингдек, Фарғона водийсининг 22 та қишлоқ туманида аҳоли ўртасида замонавий ишбилармонлик ва бизнес кўникмаларини шакллантириш бўйича бошланган ижобий тажрибани барча ҳудудларда босқичма-босқич жорий этишимиз керак.

Жойлардаги ижтимоий муаммоларни ҳал этишга оид тадбиркорлик ташаббусларини, айниқса, ёшлар ва аёллар тадбиркорлигини қўллаб-қувватлашга устувор аҳамият бериш зарур. Шу мақсадда аҳоли ва тадбиркорларга, микромолия хизматлари ва молиявий ресурсларга, давлат хараидларига кенг йўл очиб берилади. Бундай чоралар орқали одамларимизда тадбиркор бўлишга иштиёқ ва ишонч ортади, улар кўпроқ даромад олишга интилади бўлади.

Шу билан бирга, ҳамма ҳам тадбиркор бўла олмайди. Шу сабабли бундай одамлар билан тизимли иш олиб бориб, уларни касбга қайта тайёрлаш орқали уларни муносиб иш жойи билан таъминлаш лозим. Ушбу мақсадлар учун 700 миллион доллар жалб қилинади.

Биз янги иш ўринларини яратадиган тадбиркорларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашимиз, таъбир жоиз бўлса, уларни елкамизда кўтаришимиз керак.

Вазирлар Маҳкамасига икки ой муддатда ижтимоий тадбиркорлик асослари ва уни рағбатлантириш чоралари тўғрисида тегишли қонун лойиҳасини ишлаб чиқиш топширилади. Шунингдек, ҳукумат жорий йилда давлат дастурлари доирасида ҳамда тадбиркорликни ривожлантириш орқали 500 мингга янги иш ўрни яратишни таъминлаш зарур. **Ҳақиқатан** Шу муносабат билан бир фикрни алоҳида таъкидлаб айтмоқчиман, ҳар бир тармоқ, соҳа, вилоят ва туманда яратилган тадбиркорлик субъектлари ва янги иш ўринлари, ана шу тузилмалар раҳбарлари фаолиятини баҳолашда энг асосий мезон бўлади.

Йил давомида бюджет тизими ходимларининг иш ҳақи, пенсия, стипендия ва нафақалар миқдорини инфляция даражасидан юқори миқдорда оширилади.

Ижтимоий нафақа тўлашнинг мукамал тизимини жорий этиш, жумладан, кам таъминланган оилаларга кўмак кўрсатиш қамровини кенгайтириш, бюджет маблағларининг мақсадли сарфланишини таъминлаш зарур. Шунингдек, нафақа тайинлашда мезонларни қайта кўриб чиқиш ва уларни белгилашда очик ва адолатли тизим яратиш, бу борада маҳалланинг иштирокини танқидий қайта кўриб чиқиш лозим. Умуман олганда, аҳоли ижтимоий нафақа бўйича битта идорага мурожаат қилганидан кейин ўша идоранинг ўзи бир кунда ҳамма ҳужжатларни тайёрлаб, масаланинг ечимини топиши керак.

Фуқароларимиз пенсияга чиқиши учун фақат паспорти билан бориб, мурожаат қилиши кифоя бўладиган тизим яратилади. Бунинг учун, биринчи навбатда, давлат архиви тизими электрон шаклга ўтказилиши керак.

Жорий йилда кексалар, жумладан, ёлғиз кексалар билан ишлаш, уларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш бўйича яхлит ва таъсирчан тизим яратиш зарур. Бу тоифа учун ажратилаётган ижтимоий тўловлар миқдори ҳам қайта кўриб чиқиши керак.

"Меҳрибонлик уйлари"да тарбияланган ёшларнинг ижтимоий мослашуви, хусусан, уларни иш билан, келажакда уй-жой билан таъминлаш бўйича алоҳида дастур ишлаб чиқиш зарур. Чунки бундай фарзандларимиз уларнинг ғамҳўри, меҳрибони, ортидаги суянчи давлат ва жамият эканини доимо қалбдан ҳис қилиб туриши шарт.

Этиронлик, дафн маросими, боқувчисини йўқотганлик бўйича нафақалар, иш пайтида майиб бўлганлик учун тоовон пули каби тўловларни қайта кўриб чиқиш, "Ижтимоий суғурта тўғрисида"ги қонунни ишлаб чиқиш зарур.

Вазирлар Маҳкамаси икки ой муддатда Аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш концепциясини ишлаб чиқиши, юқорида кайд этилган йўналишда бўйича устувор вазифаларни белгилаши лозим.

Иккинчидан, соғлиқни сақлаш тизимини ривожлантириш, тиббий хизмат сифатини ошириш бўйича ислохотларимизни ҳам қатъият билан давом эттирамиз.

Шифокорларнинг жамиятдаги ўрни ва макomini кучайтириш, халқимиз ўртасида уларга нисбатан ҳурматни ошириш, ушбу касб эгалари учун муносиб меҳнат шароити яратиш ва даромадини кўпайтириш бўйича амалий чора-тадбирлар кўришимиз даркор.

Давлат тиббиёт ташкилотлари ва аҳолини дори воситалари, тиббиёт бўюмлари билан таъминлашга ўтган йилга нисбатан 1,3 баробар кўп ёки қарийб 1,5 триллион сўм ажратилади. 281 та тиббиёт муассасасини қуриш ва таъмирлашга бюджетдан 1,1 триллион сўм сарфланади. Шунингдек, 17 та иختисослашган илмий-амалий тиббиёт муассасасини бошқариш-

да замонавий менежмент механизмларини жорий этиш зарур.

Давлат-хусусий шериклик асосида хусусий тиббиётни янада ривожлантириш, соғлом рақобатни кучайтириш, биринчи навбатда, иختисослашган тиббиёт марказларига хорижий инвесторларни жалб этиш чораларини кўриш даркор.

Гематологик ва вирусологик ёрдам сифатини ошириш, бу турдаги даволаш қийин бўлган беморларга тиббий хизмат кўрсатишни тубдан ислоҳ этишнинг вақти келди.

Қон ва вирусли касалликларни барвақт аниқлаш, даволаш учун малакали гематолог, вирусолог ва иммунолог тайёрлаш, дори-дармон ва тиббиёт техникаси учун маблағларни кўпайтиришимиз керак.

Иختисослашган марказлар ва уларнинг филиалларида, шунингдек, Тошкент шаҳридаги тиббиёт муассасаларида шу йил электрон тиббий карталарни жорий этиш даркор.

Соғлиқни сақлаш соҳасини молиялаштиришни тубдан ислоҳ қилиш мақсадида бу йил мажбурий тиббий суғуртага оид қонунларни қабул қилиш ва уларни амалга ошириш бўйича барча ташкилий чора-тадбирларни ишлаб чиқиш лозим.

Ушбу тизимни жорий йилда Сирдарё вилоятида тажриба сифатида қўллаш бошланади.

Дори воситалари ҳаракатини назорат қилиш, контрафакт маҳсулотлар айланишига чек қўйиш ва дори-дармоннинг реал нархини онлайн тартибда кузатиб бориш тизимини яратиш ҳам долзарб вазифадир.

Учинчидан, биз бу йил хотин-қизлар ва ёшларни қўллаб-қувватлаш борасидаги ишларни янги босқичга кўтарамиз.

2020 йилда 5,5 минг нафар хотин-қизнинг кичик бизнес йўналишидаги лойиҳаларига 100 миллиард сўм миқдорда имтиёзли кредит берилади. Бунинг учун банкларга давлат бюджетидан ресурс ажратамиз. Бундан ташқари, 1 минг 576 нафар хотин-қизга янги уй-жойларга эга бўлиши учун бюджет ҳисобидан бошланғич бадал тўлаб берилади.

Ижтимоий ҳимояга муҳтож опа-сингилларимизни Хотин-қизлар тадбиркорлик марказларида 5 та муҳим ташаббус доирасида қисқа ўқув курсларида ўқитиш ташкил этилади.

Мамлакатимиздаги туб ўзгаришлар, ёшларга оид давлат сиёсатини янада ривожлантиришни кун тартибига қўймоқда. Ёшлар билан ишлаш самарадорлигини баҳолаш бўйича ягона кўрсаткичлар ишлаб чиқиш, ёшлар сиёсатини баҳолаш миллий индексини жорий этиш керак.

Ўзбекистон Ёшлар иттифоқи "**Ўзбекистон ёшлари – 2025" концепциясини** ишлаб чиқиши, унда маънавий ва жисмоний баркамол авлодни вояга етказишнинг амалий чора-тадбирлари белгиланиши зарур.

Жамиятда тинчлик ва осойишталикни таъминлашда ҳеч қим четда турмаслиги, "**Ўз болангизни, ўз уйингизни, ўз Ватанингизни кўз қорачиғидек асранг!**" деган шиор одамларимиз қалбидан чуқур жой олиши керак.

Жамиятимизда аҳоли, айниқса, ёш йигит-қизларимизнинг маънавий ва маърифий савиясини доимий юксалтириш – биринчи даражали аҳамиятга эгадир. Шу боис, "**Миллий тикланишдан – миллий юксалиш сари**" деган дастурий гоа асосида, ёшларни она юртга садоқат руҳида тарбиялаш, уларда ташаббускорлик, фидойилик, ахлоқий фазилатларни шакллантириш – ўта шарофатли вазифадир.

Ёшлар бўйича Қорақалпоғистон Республикасидан бошланган янги ташаббусимизни бутун мамлакатимиз бўйича амалга оширамиз. Мен вилоят раҳбарларини, жойлардаги барча жамоатчиликни ушбу масалага жиддий эътибор беришга чақираман.

Тўртинчидан, аҳоли ўртасида соғлом турмуш тарзини кенг қарор топтириш керак.

Бу борада ҳудудларда аҳоли, айниқса, ёшларимиз учун янги оммавий спорт объектларини қуриш зарур. Бу йил 269 та футбол, волейбол, баскетбол ва бадминтон майдонлари, 178 та бокс, кураш, фитнес ва гимнастика спорт заллари, 32 та теннис корти қуриш бўйича салкам 500 миллиард сўмлик лойиҳалар амалга оширилади.

Ёшлар орасида иқтидорли спортчиларни селекция қилишнинг "**ташкilot – туман (шаҳар) – ҳудуд – республика**" босқичларидан иборат тўрт босқичли тизими жорий этилади.

Бу йил Токиода бўлиб ўтадиган Олимпия ва Паралимпия ўйинларида спортчиларимиз муносиб иштирок этиши учун ҳукумат ва Миллий олимпия қўмитаси барча шароитларни яратишлари зарур.

Бешинчидан, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва экологик ҳолатни яхшилашга эътиборни кучайтиришимиз керак.

Авалло, Орол фожиаси оқибатларини юмшатиш бўйича бошланган мисли қўрилмаган ишларимизни давом эттириб, денгизнинг қуриган тубида ўрмонзорларни кенгайтириш, Нукус, Урганч ва Хива шаҳарлари атрофида "яшил белбоғ"лар барпо этишимиз лозим.

Ишлаб чиқариш жараёнини экологик назорат қилиш тизимини тақомиллаштириш, экологик аудит ўтказиш тартибини қайта кўриб чиқиш, хусусий аудиторлик фаолиятини жонлантириш ҳам муҳим вазифадир.

Ҳукумат sanoat ривожининг экологияга таъсирынинг олдини олиш бўйича 2025 йилгача мўлжалланган комплекс чора-тадбирлар дастурини ишлаб чиқиш. Шунингдек, нуфузли халқаро экспертларни жалб этган ҳолда, жорий йил 1 октябрга қадар Экология кодекси лойиҳасини ишлаб чиқиши лозим.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар, туман ва шаҳарлар ҳокимликлари ҳар бир ҳудуд ва қорхона бўйича экологияни яхшилаш, чиқиндиларга доир ишлар юзасидан дастурлар ишлаб чиқиши ва уларнинг ижросини таъминлаш шарт.

Олтинчидан, маданият ва санъат муассасаларида алоҳида эътибор қаратиш, уларнинг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш чораларини кўриш зарур.

Жорий йилда бюджет маблағлари ҳисобидан 22 та театр ва маданият объектлари қурилади ва реконструкция қилинади. Шунингдек, давлат-хусусий шериклиги асосида 20 та маданият маркази ва истироҳат боғлари фаолияти йўлга қўйилади.

Кинематография соҳасида бадиий жиҳатдан етук асарлар яратиш, замонавий киноиндустрияни ривожлантириш, жумладан, янги кинотеатрлар қуришни таъминлаш лозим.

Жорий йилда давлат буюртмаси асосида кино маҳсулотлари ишлаб чиқаришни молиялаштириш тақомиллаштирилади. Шу боис, Кинематографияни 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини ҳамда "Кинематография тўғрисида"ги қонунни ишлаб чиқишимиз лозим.

Бундан ташқари, бу йил маданий ҳаётимиздаги муҳим воқеа – Шаҳрисабз шаҳрида иккинчи Халқаро мақом фестивалини муваффақиятли ўтказишимиз керак.

Шунингдек, 2020 йилда халқимиз тарихининг мураккаб давларида, маърифат машъаласини баланд кўтариб чиққан улуг аллома ва жамоат арбоби Маҳмудхўжа Бехбудийнинг 145 йиллик таваллуд санаси кенг нишонланади.

Умуман, биз жадидчилик ҳаракати, маърифатпарвар боболаримиз меросини чуқур ўрганишимиз керак. Бу маънавий хазинани қанча кўп ўрганса, бугунги кунда ҳам бизни ташвишга солаётган жуда кўп саволларга тўғри жавоб топамиз. Бу бебаҳо бойликни қанча фаол тарғиб этсак, халқимиз, айниқса, ёшларимиз бугунги тинч ва эркин ҳаётнинг қадрини англаб етади.

Муҳтарам юртдошлар!

Ҳар томонлама мукамал ва самарали бошқарув тизимини яратиш – олдимизда турган улкан вазифаларни бажаришнинг асосий шартидир.

Биз парламентнинг қонун ижодкорлиги, парламент назоратини самарали ташкил этиш механизмлари билан боғлиқ барча масалаларни куни кеча Олий Мажлисда бўлиб ўтган учрашуларда атрофича ва чуқур муҳокама қилиб олд.

Шу билан бирга, қуйидаги долзарб масалаларга эътиборингизни қаратмоқчиман.

Биринчидан, жойларда ижро ва вакиллик органларининг давлат бошқарувидаги роли ва масъулиятини янада ошириш зарур.

Ҳокимлар охириги 3 йилда уларга берилган кенг ваколатлардан қанчалик самарали фойдаланаётганини, вазирлик ва идораларнинг ҳудудий тузилмалари фаолияти натижадорлигини назорат қилиш бўйича янги тизим яратиш шарт.

Шу ўринда ҳақли савол туғилади: нима учун Бош вазирдан бошлаб барча ҳукумат аъзолари, вилоят ҳокимлари парламентга ҳисобот беради-ю, вилоят ва туманлардаги раҳбарлар ўз фаолияти ҳақида маҳаллий кенгашларга ҳисобот бермаслиги керак? Шунинг учун вилоят ва туман ҳокимлари ўз дастурлари ва уларнинг ижроси тўғрисида вилоят кенгашларида ҳисобот берадиган тизим жорий қилинади.

Айни вақтда фармонлар, қарорлар, концепция ва стратегияларда белгиланган индикаторлар ва мақсадли параметрларнинг ижроси бўйича ҳокимлар ўз ҳудудларидаги оммавий ахборот воситалари ва жамоатчиликка мунтазам ахборот бериб боришлари керак бўлади.

Ишнинг самарасини ошириш мақсадида маҳаллий вакиллик органлари фаолиятида Кенгаш сўрови институтини жорий этишни тақлиф қиламан.

Яна бир муҳим масала. Амалдаги қонун ҳужжатларида ҳокимликларнинг 300 га яқин вазифа ва функциялари назарда тутилган. Шундан 175 таси, мазмун-моҳиятига кўра, ҳокимларнинг асосий вазифалари тоифасига кирмайди ва турли идораларнинг функцияларини такрорлайди. Бу эса, иш сифати ва ижро интизомига салбий таъсир кўрсатиши табиий.

Шу сабабли Олий Мажлис Сенатига, Адлия вазириликни жалб этган ҳолда, шу йилнинг биринчи ярмида ҳокимларнинг ваколатларини қайта кўриб чиқиш ва уларга хос бўлмаган ҳамда бир-бирини такрорлайдиган функцияларни тегишли органларга ўтказишни таъминлаш бўйича тақлиф тайёрлаш топширилади.

Иккинчидан, нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари бугунги кунда аҳолини ўйлантираётган муаммоларга давлат идоралари эътиборини қаратиб, ўзларининг асосланган тақлифларини бериб боришлари мақсадга мувофиқ бўлади.

Бунинг учун мамлакат ва ҳудудлар даражасида нодавлат нотижорат ташкилотлари билан ижтимоий шериклини кенг йўлга қўйиб, грантлар ва ижтимоий буюртмаларни кўпайтиришимиз керак. Вазирлик ва идоралар ҳам бир четда томошабин бўлиб ўтирмасдан, бундай ижтимоий ҳамкорлик ишларини кенгайтириши лозим. Шунинг учун Олий Мажлис ҳузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фондининг фаолиятини тақомиллаштириш даркор.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИСГА МУРОЖААТНОМАСИ

Мамлакатимизнинг ижтимоий-иқтисодий ҳаётига оид ва жамоатчиликда алоҳида қизиқиш уйғотадиган ўта муҳим масалаларга доир қарорларни қабул қилишда жамоатчилик билан маслаҳатлар, жамоатчилик эшитувларини ўтказиш мажбурийлигини аниқ белгилаш керак. Жамоатчилик маъқул деса – маъқул, номаъқул деса – номаъқул бўлади.

Жамоатчилик назоратини янада кучайтириш, давлат ва жамият ўртасида ўзаро яқин ҳамкорлик ўрнатилиши мақсадида Ўзбекистон Республикаси Жамоатчилик палатасини ташкил этишни тақриф қиламан. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Барқарор ривожланиш мақсадларини бажаришда парламент, ҳукумат ва фуқаролик жамияти институтларининг амалий ҳамкорлигини йўлга қўйиш, бу масала бўйича мунтазам равишда парламент ва жамоатчилик эшитувларини ташкил этиш лозим.

Ҳурматли депутатлар ва сенаторлар! Бугунги кунда ислохотларимиз самараси кўп жиҳатдан тўртта муҳим омилга – яъни, қонун устуворлигини таъминлаш, коррупцияга қарши қатъий курашиш, институционал салоҳиятни юксалтириш ва кучли демократик институтларни шакллантиришга боғлиқ.

Қонун устуворлиги ва суд-ҳуқуқ соҳасидаги асосий вазифалар ҳақида Конституция кунига бағишланган тантанали маросимда батафсил тўхталиб ўтганимиздан яхши хабардорсиз.

Бу борада қуйидаги кўшимча вазифаларга эътиборингизни қаратмоқчиман.

Аввало, суд мустақиллигини тўлиқ таъминлаш – энг муҳим вазифаларимиздан бири бўлиши зарур.

Яна бир бор айтмоқчиман – дастлабки терговда давом этиб келаётган қонун бузилиш ҳолатларини фақат ва фақат судларнинг ҳақиқий мустақиллигига эришиш орқали бартараф этиш мумкин.

Бу борада қабул қилган қонуний чора-тадбирларимиз аниқ натижалар бера бошлади. Ушбу ижобий ўзгаришларни Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг судьялар мустақиллиги бўйича махсус вакили Диего Гарсия-Саян жаноблари ҳам алоҳида эътироф этди.

Ўтган 3 йилда 1 минг 989 нафар, 2019 йилнинг ўзида 859 нафар фуқарога нисбатан оқлов ҳукми чиқарилди. Шунингдек, 2019 йилда 3 минг 81 нафар шахс суд залидан озод қилинган бўлса, 2 минг 623 нафар фуқарога асоссиз қўйилган моддалар айбловдан чиқарилди ва ўзгартирилди.

Судьяларимизнинг адолатини ва қонун устуворлигини таъминлаш борасида оқлов ҳукмларини чиқараётгани, ҳеч шубҳасиз, суд-ҳуқуқ соҳасидаги энг катта ютуғимиздир. Мен, Президент сифатида, судьяларнинг бундай жасорати ва қатъиятини бундан кейин ҳам тўлиқ қўллаб-қувватлайман.

Энди суд орқали инсонларнинг ҳуқуқи тикланганини эътироф этиш билан чекланиб қолмасдан, нима сабабдан судгача бўлган тергов жараёнида инсон ҳуқуқ ва эркинликлари бузилган, деган саволни ҳам кўндаланг кўядиган, тазйиқлар учун жавоб берадиган вақт келди.

Эски тузумдан қолган ва ҳануз давом этаётган суд қарорларини прокуратура томонидан қақариб олиб, ўрганиш амалиётини чеклаш лозим. Энди фақат иш юзасидан шикоят келиб тушган ҳолдагина прокурор суд қарорини олиб ўрганиши мумкин.

Суд раислари томонидан судьяларнинг фаолиятини баҳолаш ва уларга нисбатан интизомий иш кўзгатиш бўйича ваколатларни қайта кўриб чиқиш керак.

Давлат идоралари мансабдорлари шуни чуқур англаб олсинлар: судлар мустақиллигини таъминлаш масаласи бундан буён ҳам шахсан Президентнинг қаттиқ назоратида бўлади. Суд остонасига қадам қўйган ҳар бир инсон, Ўзбекистонда адолат ҳукм сураётганига тўла ишонч ҳосил қилиши керак. Акс ҳолда, буюк немис файласуфи Иммануил Кант айтганидек, "Адолат йўқолган пайтда, ҳаётнинг қадрини белгилайдиган бошқа ҳеч нарса қолмайди".

Бу ҳақиқатни ҳеч қачон унутмаслигимиз керак. Ўзбекистонда судьялар қонунларнинг толмас ҳимоячилари, адолатнинг мустаҳкам устунлари бўлиши лозим.

Олий суд, Судьялар олий кенгаши, Адлия вазирлиги уч ой мuddатда юқорида билдирилган тақлифларни амалиётга жорий этишни назарда тутадиган, қонун лойиҳасини киритсин.

Иккинчидан, суд-ҳуқуқ соҳасига доир асосий қонун ва кодекслар бундан деярли 20-25 йил олдин қабул қилинган бўлиб, ҳозирги давр талабларига жавоб бермайди.

Шу сабабли парламент яқин йилларда Фуқаролик, Жиноят, Жиноят-процессуал, Жиноят-ижро, Мазъурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексларни янгитдан қабул қилиши мақсадга мувофиқдир. Бу борада, аввало, тергов ва суд амалиётини инсон ҳуқуқлари соҳасидаги илгор стандартларни жорий этишга алоҳида эътибор қаратиш керак.

Қонунчиликни янгилашдан мақсад – фақат қонун қабул қилиш эмас, аксинча, янги қонунлар эртага одамларга қандай амалий наф бериши, уларнинг ҳаётини қандай энгиллаштириши ҳақида бош қотиришдан иборат бўлмоғи лозим.

Учинчидан, ҳуқуқбузарликларнинг барвақт олдини олиш соҳасидаги ислохотларни янги босқичга кўтариш зарур.

Биз ички ишлар идоралари фаолиятини такомиллаштириш бўйича жиҳдий ислохотларни амалга

оширмоқдамиз. Бироқ, очик тан олиш керак, ушбу идоралар ҳали халқчил тузилмага, фуқароларнинг чинакам ҳимоячисига айлангани йўқ.

Тизимда жамоат тартибини сақлаш, жиноятларга қарши курашиш ва давлат хизматларини кўрсатиш фаолиятига доир аниқ мезонлар белгиланмаган. Шу сабабли ислохотларни давом эттириб, ички ишлар идораларини одамларимизнинг оғирини энгил қиладиган тузилмага айлантириш зарурлигини яна бир бор такрорлаш ўринли, деб биламан.

Бу масала янги парламент, хусусан, Сенат олдидаги беш йиллик вазифа бўлиб, бунинг учун барча ташкилий-ҳуқуқий асосларни яратиш ва амалий чоралар кўриш лозим.

Ички ишлар органлари учун барча даражадаги раҳбарларнинг малакасини ошириш ва мақсадли тайёрлаш тизимини ташкил этиш зарур.

Тўртинчидан, афсуски, жамиятимизда коррупция иллати ўзининг турли кўринишлари билан тараққиётимизга ғоиб бўлмоқда.

Бу ёвуз балонинг олдини олмасак, ҳақиқий ишбилармонлик ва инвестиция муҳитини яратиш бўлмайди, умуман, жамиятнинг бирорта тармоғи ривожланмайди.

Тадбиркорлар ҳанузгача ер ажратилиши, кадастр, қурилиш, лицензия, боғжона, банк, давлат харидлари каби соҳаларда коррупцияга дуч келаётганини Президент номига келиб тушаётган кўплаб муурожаатлар ҳам, матбуот ва ижтимоий тармоқлардаги чиқишлар ҳам яққол кўрсатиб турибди.

Коррупцияга қарши курашишда аҳолининг барча қатламлари, энг яхши мутахассислар жабл қилинмас экан, жамиятимизнинг барча аъзолари, таъбир жоиз бўлса, "ҳалоллик вакцинаси" билан эмланмас экан, ўз олдимизга қўйган юксак марраларга эриша олаемиз. Биз коррупциянинг оқибатлари билан курашишдан унинг барвақт олдини олишга ўтишимиз керак.

Ана шу вазифалар ижросини тизимли ташкил этиш мақсадида парламент ва Президентга ҳисоб берадиган, коррупцияга қарши курашишга маъсул бўладиган алоҳида орган ташкил этишни тақриф этаман.

Президент Администрацияси Олий Мажлис палаталарининг тегишли кўмиталари билан биргаликда уч ой мuddатда тегишли фармон лойиҳасини ишлаб чиқиш зарурлигини таъминлаш мақсадида таъминлаш бўлими билан биргаликда

Бешинчидан, фуқаролик масалаларига оид қонунчиликни такомиллаштириш орқали инсон ҳуқуқларини таъминлаш борасида навбатдаги муҳим қадам қўйиш зарурлигини ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда.

Айниқса, мамлакатимизда узоқ вақтдан бери яшаб келаётган, лекин Ўзбекистон фуқароси деган ҳуқуқий мақомга эга бўла олмаётган минглаб юртдошларимизнинг ана шу муаммосини қонуний ҳал этиш бўйича ташкилий-ҳуқуқий чораларни кўриш вақти келди, деб ўйлайман. Хусусан, 1995 йилгача Ўзбекистонга келган ва шундан буён истиқомат қиладиган шахсларга Ўзбекистон Республикаси фуқаролиги автоматик тарзда берилиши даркор. Шу тариха 50 мингга яқин юртдошларимизнинг фуқаролик билан боғлиқ узоқ йиллардан буён ечилмасдан келаётган муаммолари ҳал этилади.

Вазирлар Маҳкамаси бу масалани Олий Мажлис Қонунчилик палатаси билан ҳамкорликда кўриб чиқиш, жорий йил 1 майга қадар тегишли қонун лойиҳаларини тақдим этиши лозим.

Ҳурматли аяжуман иштирокчилар!
Биз жамиятда миллатлараро тотувлик, диний бағрикенглик муҳитини мустаҳкамлаш борасидаги ишларни изчил давом эттираман. Бу борада 30 июль – "Халқаро дўстлик куни" муносабати билан юртимизда биринчи марта "Дўстлик ҳафталиги"ни ва "Дўстлик" халқаро форум-фестивалини ўтказишни тақриф этаман.

Мамлакатимизда **"жаҳолатга қарши – маърифат"** деган эзгу ғоя асосида ислом динининг инсонпарварлик моҳиятини, тинчлик ва дўстлик каби олижаноб мақсадларга хизмат қилишни тарғиб этиш кун тартибимиздаги доимий масалалардан бири бўлиб қолади.

Жорий йилда ҳадис илмининг султони Имом Бухорий, калом илми асосчиси Абу Мансур Мотуридӣ ва унинг даромчиси Абу Муин Насафийнинг ҳаёти, илмий меросига бағишланган ҳамда диний бағрикенглик мавзуларида халқаро илмий-амалий конференциялар ва бошқа тадбирлар ташкил этилади.

Имом Бухорий бобомизнинг Самарқанддаги ёдгорлик мажмуасини бу мўътабар зотнинг мусулмон дунёсигадаги улуғ мақомига мос равишда мутлақо янги лойиҳа асосида қайта барпо этиш ишларини ҳам бошлаймиз. Шунингдек, буюк аллома Баҳовуддин Нақшбанд бобомизнинг 700 йиллик таваллуд айёмини юқори савияда ўтказишимиз керак.

Сизларга маълумки, кейинги йилларда юртимизда олиб борилаётган инсонпарвар сиёсат туфайли тўғри йўлдан адашган, билиб-билмай хатога қўл урган фуқароларни соғлом ҳаётга қайтариш бўйича муҳим ишлар амалга оширилмоқда. Жорий йилда ҳам диний экстремистик йўлга кириб қолганидан чин дилдан пушаймон бўлган шахсларнинг ижтимоий-маънавий муаммоларини аниқлаш ва ҳал этиш, уларни жамиятга мослаштириш бўйича ишлар давом эттирилади.

Жаҳонда шиддат билан ўзгараётган нотинч ва мураккаб вазият, турли можоралар жонажон Ватанимиз хавфсизлигини, эл-юртимизнинг осойишта ҳаётини таъминлаш ҳамда мавжуд таҳдид ва хатар-

ларга муносиб жавоб беришга доим тайёр туришимизни тақозо этмоқда.

Президент ҳузурдаги Хавфсизлик кенгашининг яқинда ўтказилган мажлисида бу борадаги устувор вазифалар ва амалий чора-тадбирларни белгилаб олдик. Қуролли Кучларимиз ушбу вазифаларни самарали адо этади, деб ишонаман.

Биз Ўзбекистон ташқи сиёсатини фаоллаштириш юзасидан бошлаган кенг кўламли ишларни, миллий манфаатларимизга жавоб берадиган, очик, прагматик ва чуқур ўйланган ташқи сиёсат йўлини давом эттираемиз. Олис ва яқиндаги барча давлатлар билан ҳамкорлик алоқаларини, узоқ мuddатли ва кўп қиррали шериклини янада кучайтираемиз.

Бу борада қуйидаги устувор жиҳатларга сизларнинг диққатингизни қаратмоқчиман.

Биринчи. Марказий Осиё минтақасидаги мамлакатлар билан барча соҳаларда ўзаро дўстлик, яхши кўшнчилик ва стратегик шериклик руҳидаги муносабатларни мазмун ва сифат жиҳатдан янги босқичга олиб чиқишимиз зарур.

Иккинчи. Россия Федерацияси, Хитой Халқ Республикаси, Америка Қўшма Штатлари, Япония, Жанубий Корея, Туркия, Бирлашган Араб Амирликлари, Европа Иттифоқи ва Осиё мамлакатлари билан сиёсий, савдо-иқтисодий, инвестициявий, транспорт-коммуникация ва маданий-гуманитар алоқаларни янада ривожлантиришга алоҳида аҳамият бераемиз.

Учинчи. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти, Ислом ҳамкорлик ташкилоти, Туркий кенгаши ва бошқа нуфузли халқаро ташкилотлар доирасида кўп томонлама ҳамкорликини жадаллаштиришни давом эттиришимиз зарур.

Орол муаммосини ҳал этишда халқаро ҳамкорлиқни кучайтириш мақсадида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти билан тузилган Орол денгизи минтақасида инсон хавфсизлигини таъминлаш бўйича кўп томонлама Траст фондига катта ишонч билан қарайимиз.

Биз Ўзбекистоннинг 2021-2023 йиллар мобайнида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Инсон ҳуқуқлари бўйича кенгашига аъзо бўлиши масаласини изчил илгари суриш ниятидаемиз.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 72-сессиясида Ёшлар ҳуқуқлари тўғрисидаги халқаро конвенцияни ишлаб чиқишни тақриф этган эдик. Жорий йилда Инсон ҳуқуқлари бўйича Самарқанд форумини ёшлар ҳуқуқлари бағишлаб ўтказиш ва унда ушбу конвенция лойиҳасини муҳокама этишни тақриф қиламан.

Инсон ҳуқуқлари бўйича миллий стратегияни қабул қилишни ҳам тезлаштиришимиз керак.

Тўртинчи. Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги ва Шанхай ҳамкорлик ташкилоти доирасида фаолиятимиз самарасини янада оширишимиз зарур.

Ўзбекистоннинг 2020 йилда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига раислик қилиши, биз учун тарихий аҳамиятга эга. Биз Ҳамдўстликда савдо-иқтисодий ва транспорт-транзит соҳаларида ҳамкорлиқни кенгайтириш, ташкилот томонидан қабул қилинган қарорларнинг амалий натижадорлигини ошириш ва аъзо давлатлар ўртасида гуманитар алоқаларни янада мустаҳкамлаш учун барча салоҳият ва имкониятларни ишга солаемиз.

Шанхай ҳамкорлик ташкилоти билан муносабатларни ривожлантириш – Ўзбекистон ташқи сиёсатининг муҳим йўналиши бўлиб қолади.

Бундан ташқари, жорий йилда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги, Марказий Осиё, Европа Иттифоқи ва Осиё мамлакатлари билан олий даражадаги икки томонлама ва кўп томонлама тадбирлар ўтказилиши кутилмоқда. Ташрифлар доирасида мамлакатимиз манфаатларига хизмат қиладиган истиқболли лойиҳалар ва дастурлар қабул қилиниши кўзда тутилган. Фурсатдан фойдаланиб, Ўзбекистон Республикаси билан ҳамкорлиқни мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшиб келаётган мамлакатимиздаги хорижий дипломатик корпус ва халқаро ташкилотлар вакилларига ўзимнинг чуқур миннатдорчилигимни билдираман.

Ҳурматли ватандошлар, азиз меҳмонлар!
2020 йилда Иккинчи жаҳон урушида қозонилган Ҳалабининг 75 йиллиги халқаро миқёсда кенг нишонланади.

Бизнинг мард, энгилмас ва олижаноб халқимиз буюк Ҳалабини таъминлашга беқиёс ҳисса қўшгани билан барчамиз ҳақли равишда фахрланамиз. Бу қонли урушда жами 1,5 миллиондан зиёд Ўзбекистон фарзандлари тинчлик ва озоқлик учун мардона жанг қилгани, уларнинг ҳар уч нафаридан бири ўз яқинлари бағрига қайтмагани, эл-юртимизнинг фронт ортида кўрсатган жасоратини халқимиз ҳеч қачон унутмайди.

Биз уруш ва фронт орти фахрийларини фақатгина байрамларда эмас, балки доимо эъзозлаб, ардоқлашимиз, уларнинг соғлиги ҳақида ҳар куни, ҳар соатда ўйлашимиз лозим. Жорий йилда уларга ҳар томонлама эътибор янада кучайтирилади. Жумладан, мамлакатимизнинг энг яхши санаторийларида уларнинг саломатлигини мустаҳкамлаш учун қулай шароитлар яратамиз.

Уруш йилларида халқимиз кўрсатган ҳақиқий жасорат ва матонатни кино, театр санъати, бадий-публицистик асарлар, илмий тадқиқотлар орқали қўрсатиш, аҳоли, айниқса, ёшларимизга таъсирчан тарзда етказиш бўйича катта ишлар олиб борилмоқда. Хусусан, Тошкент шаҳрининг Олмазор туманида муҳташам "Ҳалаба боғи" бунёд этилмоқда.

Бир сўз билан айтганда, Хотира ва қадрлаш куни

ва Ҳалабининг 75 йиллигини ҳар томонлама муносиб ва юқори савияда нишонлаш учун тайёргарлик ишларини пухта ташкил этишимиз керак.

Мухтарам юртдошлар!

Биз бундан уч йил олдин мамлакатимиз тараққиётини янги босқичга қўтариш мақсадида буюк ишларни бошлаганимиз. Халқимизнинг ақл-заковати, куч-қудрати ва салоҳиятига таяниб, биз бу йўлда дастлабки, лекин ўта муҳим ва салмоқли натижаларга эришмоқдамиз. Энди ана шу ютуқларимизни мустаҳкамлаб, янада дадил ва улкан қадамлар ташлашимиз шарт. Чунки юртимиздаги ислохот ва ўзгаришлар жараёни ортага қайтмайдиган тус олиб, ҳал қилувчи паллага кирмоқда.

Натижадорлик ҳаммамиз учун бош талаб, асосий мезонга айланмоқда. Бу борада 2020 йил барчамиз учун алоҳида синов ва масъулият йили бўлади. Энди кечаги ютуқ ва марралар, бизни сира қониқтирмайди. Нега деганда, бугунги Ўзбекистон кечаги Ўзбекистон эмас. Бугунги халқимиз ҳам, кечаги халқ эмас.

Амалий натижа билан мустаҳкамланган, ўз меваси, ҳосилини бераётган ислохот одамларнинг қалбига, юрагига тез кириб боради. Ва бундай ислохотни, бундай шиддатли жараёни ҳеч ким, ҳеч қандай куч, тўхта олмайди.

Энг муҳими, ислохотларимиз самарасини юртимизда яшаётган ҳар бир инсон, ҳар бир оила бугун ўз ҳаётида ҳис этиши керак. Бунинг учун барча бўғиндаги раҳбарлар фойзалар, рақамлар, қоғознинг ортидан қувмасдан, ҳар бир фуқаро учун, унинг ҳаётини манфаатларини таъминлаш учун ишлаши шарт. Шунда нуруний кексаларимиз, муҳтарам отахон ва онахонларимиз, ҳурматли аёлларимиз, азиз фарзандларимиз, жажжи набираларимиз, кўп миллатли бутун халқимиз биздан рози бўлади.

Бугунги Муурожаатномада баён қилинган ҳар бир мақсад ва вазифага, уларни амалга оширишга айнан шу нуқтаи назардан ёндашсак, ҳар томонлама тўғри бўлади.

Вазирлар Маҳкамаси ҳудуд раҳбарлари билан биргаликда Муурожаатномада белгиланган берилган барча вазифалар ижросини сўзсиз таъминлаб, ҳар чоракда Олий Мажлис олдида ҳисобот бериши зарур.

Президент Администрацияси ва ҳукумат Олий Мажлис палаталари билан биргаликда 20 кун мuddатда 2020 йилга мўлжалланган давлат дастури лойиҳасини пухта тайёрлаб, тасдиқлаш учун киритсин.

Шу ўринда яна бир муҳим масалага алоҳида эътиборингизни қаратмоқчиман.

Ўтган 3 йил мобайнида Ўзбекистонда сўз эркинлигини таъминлаш, оммавий ахборот воситаларини ҳар томонлама ривожлантириш, журналист ва блогерларнинг эркин фаолият юритиши ва ижод қилишлари учун ҳуқуқий асослар ва кенг имкониятлар яратилди. Бундан кейин ҳам "тўртинчи ҳокимият" вакилларининг эркин ва холис фаолият юритишлари, мамлакатимизда амалга оширилаётган жадал ислохотларни халқимиз ва халқаро ҳамжамият учун очик-ойдин ёритишлари учун барча шарт-шароитларни яратамиз.

Жойлардаги муаммо ва камчиликларни рўй-рост очиб бериш, уларни ҳаққоний ёритишларида мен профессионал журналистларни ҳамиша ва ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга тайёрман.

Азиз дўстлар!

Имом Бухорий бобомиз ўз китобларида келтирган муборак ҳадисда айтилганидек, **"Барча амаллар ниятга қараб бўлади"**.

Дарҳақиқат, пок ниятлар билан бошланган хайрли ишлар, албатта ижобат бўлади.

Бугун биз ҳам танти, сабр-қаноатли ва меҳнатқаш халқимиз билан бирга улуғ мақсадларни белгилаб, маррани баланд олмақдамиз.

Олдинда бизни улкан вазифалар, катта имкониятлар кутмоқда.

Бир ҳақиқатни ҳеч қачон унутмайлик: биз буюк тарих, буюк давлат, буюк маданият яратган халқимиз. Биз – ҳеч қачон меҳнатдан қочмайдиган, қийинчиликдан кўркмайдиган, адолатни қадрлайдиган, азму шижоатли, буюк халқимиз.

Барчамиз бир тану бир жон бўлиб, яқдил ва аҳил бўлиб ҳаракат қилсак, ҳалол-пок бўлиб, яхши ният билан меҳнат қилсак, ҳар қандай марраларни эгаллашга, бошқача айтганда, тарихимизнинг янги саҳифасини яратишга қодир халқимиз.

Бу йўлда қандай қийинчилик ва машаққатлар бўлмасин, барчасини мардона энгиб ўтишга тайёрмиз. Бундай эзгу ишларда бизга Яратганининг ўзи, буюк аждодларимизнинг пок руҳлари мададкор бўлади, деб ишонаман.

Мен сизларнинг тимсолингизда, бутун халқимиз, навқирон ўғил-қизларимиз тимсолида олдимизга қўйган оламшумул мақсадлар йўлида ўзини аямасдан, фидокорона меҳнат қиладиган, қалбимга яқин, самимий инсонларни кўраман. Бугунги Муурожаатномада белгиланган берилган устувор мақсад ва вазифаларни амалга оширишда, аввало, меҳнатқаш ва бағрикенг халқимизга ҳамда унинг муносиб вакиллари бўлган сизларга ишонаман ва таянаман.

Яна бир бор барчангизга сийҳат-саломатлик, чексиз куч-ғайрат, ютуқ ва омадлар, оилавий бахт ва саодат тилайман.

Доимо соғ-омон бўлинг!
Катта раҳмат сизларга!

Янги Ўзбекистон одимлари

ИЛМ ЙЎҚ ЖОЙДА
ТЎҒРИ ЙЎЛДАН
АДАШИШ БЎЛАДИ

Мазкур Мурожаатномада олий таълим тизимини янада такомиллаштириш бўйича бир қатор янги ташаббуслар илгари сурилди. Хусусан, Юртбошимиз томонидан олий ўқув юрларида давлат грантларини икки баробар кўпайтириш, қизлар учун алоҳида грант ўринлари ажратиш ҳамда кириш имтиҳонларини оптималлаштириш таъкидланди. Шунингдек, жорий йилдан педагогик таълимнинг 6 йўналиши бўйича ўқиш муддатининг 3 йил қилиб белгиланиши ҳақидаги таклифлар кўпчиликка маъқул келди. Бундан ташқари, олий таълим муассасаларида мутахассисликка алоқаси бўлмаган фанларнинг икки баробар қисқартирилиши талабаларнинг соҳаси бўйича чуқур билим олиб, малакали кадр бўлиб етишишига хизмат қилади.

Дилмурод АҲМЕДЖОНОВ,
Чирчиқ давлат педагогика
институтининг кафедра мудири,
техника фанлари доктори

ЧЕМПИОНЛАР
ЯНАДА КЎПАЯДИ

Бу саъй-ҳаракатлар амалга оширилса, энг чекка туманларда барпо этиладиган замонавий спорт иншоотларида болалар ва ўсмирлар, хотин-қизлар ҳам жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланади.

Мазкур спорт иншоотларини қуришда маҳаллий шароитни инобатга олиб, янги технология ва энгил конструкциялар асосида лойиҳалаштириш ишлари режалаштирилмоқда. Уларда ёш спортчилар, бўлғуси чемпионлар учун барча қулайлик яратилади. Иншоотлар жаҳон стандартларига тўла жавоб бера оладиган спорт инвентарлари билан жиҳозланади.

Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, ёшлар орасида иқтидорли спортчиларни селекция қилишнинг тўрт босқичли – "Таш-

килот – туман (шаҳар) – ҳудуд – республика"дан иборат тизими яратилиши нуфузли мусобақаларда мамлакатимиз шарафини муносиб ҳимоя қиладиган маҳоратли спортчилар камол топшида муҳим роль ўйнайди.

Мазкур тизимни жорий этишда спорт федерациялари ва ассоциациялари мутахассислари зиммасига улкан вазифалар юкланди. Улар ҳар бир туман, шаҳар ва республика босқичидаги мусобақаларни кузатади ва, ёшидан қатъи назар, келгусида юксак натижалар берадиган спортчини аниқлаб, уни тажрибали мураббийларга тавсия этади.

Президентимиз ўз Мурожаатномасида 2020 йил Токио шаҳрида (Япония) бўлиб ўтадиган XXXII ёзи Олимпия ва XVI Паралимпия ўйинларида спортчилар-

римиз муносиб иштирок этиши учун давлатимиз ва Миллий Олимпия қўмитаси барча шароитни яратиб бериши зарур эканини таъкидлаб ўтди.

Дарҳақиқат, мамлакатимизда давлатимиз томонидан аҳоли ўртасида оммавий спортни ривожлантириш ва ёшларимизнинг ўзлари танлаган спорт турлари билан шуғулланишлари учун барча шароитлар яратилмоқда. Бунга жавобан спортчиларимиз маррани юқори олиб, жаҳон ва китъа чемпионатлари, Осиё ва Олимпия ўйинларида мамлакат шарафини янада юксалтиришлари шарт.

Тўлқин ҚИЛИЧЕВ,
бокс бўйича
Ўзбекистон терма
жамоаси мураббийи
ЎЗА

Чуқур таҳлилий ва танқидий ёндашув руҳида ўтган йиғилишда асосий эътибор Ўзбекистон Республикаси Президенти раҳбарлигида 2019 йил 27 декабрь куни ёшларга оид давлат сиёсати соҳасидаги ишлар натижадорлиги ва ёшлар билан ишлаш самарадорлигини ошириш борасидаги долзарб вазифаларга бағишланган видеоселектор йиғилишида қайд этилган вазифалар ижросини бекаму кўст ташкил этиш ва таъминлашга қаратилди. Шу билан бирга, мажмуа тизимидаги ташкилотларда 2019 йил даво-

даврига нисбатан 482 тага ёки 25,6 фоизга камайган бўлса, вояга етмаганлар томонидан содир этилган жиноятлар ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 27 тага ёки 23,1 фоизга камайишига эришилган.

Бироқ, таҳлиллар, бу борадаги кўрсаткичлар, афсуски, Ангрэн, Олмалиқ, Нурафшон шаҳарларида, Зангиота, Чиноз туманларида ошганини кўрсатмоқда.

Вилоятдаги умумтаълим мактаблари битирувчиларининг олий таълим муассасаларига ўқишга кириш кўрсаткичлари республикада охир-

ЁШЛАРГА ОИД ДАВЛАТ СИЁСАТИ
САМАРАДОРЛИгини ТАЪМИНЛАШ

барча мақсад ва вазифаларимизнинг бош мезонидир

мида амалга оширилган ишлар сарҳисоб қилиниб, жорий йилдаги вазифалар, устувор йўналишлар белгилаб олинди.

Қайд этилганидек, вилоятда ижтимоий соҳаларда муайян ютуқларга эришиш баробарида, ечимини кутаётган муаммо ва масалалар ҳам талай. Жойларда, авваламбор, чекка ҳудудларда истиқомат қиладиган кўп сонли ёшларнинг ўз иқтидор ва истеъдодини рўёбга чиқаришлари, тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланишлари учун кенг шароитлар яратиш, уларни турли зарарли иллат ва ёт гоёлар таъсиридан ҳимоя қилиш, ёшлар ўртасида ҳуқуқбузарликларнинг барвақт олдини олиш каби муҳим вазифаларни ҳал этишда мажмуа таркибидagi бошқарма ва ташкилотларнинг бошини қовуштириш, бир мақсад йўлида сафарбар этиш бўйича ишларнинг муҳим талабидир. Бинобарин, ҳар бир амалга ошириладиган дастур, режа ва тадбирларнинг пировард мақсади вилоят ёшларининг муаммоларини ҳал этиш, уларнинг манфаатларини ҳар томонлама ҳимоя қилиш ва жамиятда муносиб ўрин эгаллашлари учун барча шарт-шароитларни яратишга қаратилиши лозим.

Вилоят ҳудудида мутасадди ташкилот вакилларининг ҳамкорликда ташкил этилган профилактик чора-тадбирлари натижасида 2019 йилнинг 12 ойи мобайнида ёшлар томонидан содир этилган жиноятлар ўтган йилнинг шу

ғи ўринларда эканлиги ҳам кескин танқид қилинди. Ўз навбатида, бу йўналишдаги ишларни тубдан кўриб чиқиш, мактабгача таълим муассасаларининг фаолиятини янада кучайтириш, шу ёшдаги болаларнинг қамровини ошириш бўйича олиб борилаётган ишларни жадаллаштириш, фан олимпиадалари ва бошқа танловларда юқори натижаларга эришадиган ёшларни кўпайтириш ва уларни мунтазам қўллаб-қувватлаб бориш бўйича кечиктириб бўлмаётирилган вазифалар белгиланди.

Шунингдек, йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан илгари сурилган 5 та муҳим таълим соҳасидаги ишларни амалга ошириш бўйича аниқ манзилли режалар, таклифлар ўртага ташланди ва қўллаб-қувватланди.

Йиғилишда барча муҳокама этилган масалаларнинг ижросини таъминлаш, қайд этилган камчиликларни бартараф этиш ва 2020 йилда вилоятда ёшларга оид давлат сиёсати соҳасидаги ишлар натижадорлиги, ёшлар манфаатларини ҳимоя қилиш борасидаги ишлар самарадорлигини таъминлаш соҳасида фаолият юритаётган ҳар бир раҳбарнинг шахсий масъулияти, ташаббускорлиги ва фидойилигига боғлиқ эканлиги алоҳида таъкидланиб, бу борадаги ишларни мутлақо янги кўриниш ва талабчанлик асосида "масъулият ва жавобгарлик" принципи асосида ташкил этишга келиши олдиди.

Нозим АБДУЛЛА
олган суратлар

Эътибор

Қибрайда хизмат бурчини ўташ вақтида ҳалок бўлган уч нафар ички ишлар ходимининг номи абадийлаштирилди, дея хабар беради kun.uz.

УЛАР ҲАМИША
ЁДИМИЗДА

Ички ишлар вазирлиги тизимда хизмат қилиб, юрт тинчлиги йўлида жон берган ходимлар ёдини абадийлаштириш ишларини давом эттирмоқда.

22 январь куни Қибрай туманида Ватан сарҳадларини ҳимоя қилиш йўлида жон фидо қилган ички ишлар органлари ходимлари, марҳум Бексеид Кентаев, Зоитбек Аҳмедов ва Азизхон Турсуновлар тахсил олган 25- ва 28-сонли умумтаълим мактабларида уларнинг ёдини абадийлаштириш мақсадида "Хотира бурчаги" ташкил этилди ва шу муносабат билан расмий очилиш маросими ўтказилди.

Тадбирни Ички ишлар вазирининг биринчи ўринбосари полковник Азиз Тошпўлатов ва Тошкент вилояти ИИББ бошлиғи полковник Тоҳир Арипов очиб берди ва марҳум милиция инспекторларининг ҳаёти, босиб ўтган шарафли йўли ҳақида тадбир қатнашчиларига қисқача маълумот бериб ўтди. Тадбирга ходимларнинг ота-оналари ҳам таъкид этилиб, уларга мард ва жасур фарзандни тарбиялаб вояга етказганлари учун раҳбарият номидан миннатдорчилик билдирилди.

НАВҚИРОН ИЗДОШЛАРГА
РАҲБАРЛИК ЛАВОЗИМЛАРИ ТАКЛИФ ҚИЛИНДИ

Хабарингиз бор, 2019 йил 27 декабрь куни Президентимиз ахборот-коммуникация технологиялари йўналишига оид фанларни чуқурлаштириб ўқитишга ихтисослаштирилган

Учрашув

Видеоселектор тарзида ўтган йиғилишда берилган вазифаларнинг амалий ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент вилояти ҳокимлиги Молия бош бошқармаси раҳбарияти ва ёшлар бошланғич ташкило-

ти ҳамкорлигида учрашув ўтказилди.

Тадбирда бош бошқарма бошлиғи Фурқат Худойбердиев тизимда фаолият юритаётган ёш ходимлар ва малакали кадрлар билан дилдан суҳбатлашди.

Мухаммад ал-Хоразмий номидаги мактабда ёшлар билан учрашиб, улар ҳаётидаги муаммолар ва долзарб вазифалар тўғрисида суҳбатлашган эди.

зимда ечимини кутаётган муаммоларни ҳал этиш ҳамда ёшлар билан тизимли ишлашни кучайтириш бўйича бошқарма мутасаддиларига тегишли кўрсатмалар берилди.

Очиқ мулоқот тарзида ўтган йиғилишда бир қатор ёшларга раҳбарлик лавозимлари таклиф қилинди.

Учрашув сўнггида тизимда кўп йиллар самарали меҳнат қилган раҳбарлар ва ёшлар эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Ўз мухбиримиз

Юзма-юз

Ҳафтанинг ҳар пайшанба куни Олмалиқ шаҳар ҳокими Усмон Раҳимов ёшлар билан юзма-юз мулоқот ўтказиб, уларнинг орзу-истаклари билан танишади, муаммоларини ўрганади.

ҲОКИМ ЁШЛАР
ҲУЗУРИДА

8-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабидан ўтган бу галги учрашувда шаҳар ҳокими машғулотларда қатнашиб, ўқувчиларнинг ижодлари билан танишди. Ижодкор ёшларга яхши тилаклар билдириб, уларга китоблар жамланмасини тухфа қилди.

Навбатдаги учрашув

қуннинг иккинчи ярмида МИСиСнинг Олмалиқ филиали талабалари билан бўлди.

Мулоқот давомида МИСиС олийгоҳида таълим олиб, ҳозирда "Олмалиқ кон-металлургия комбинати" акциядорлик жамиятида масъул лавозимларда ишлаётган ёш кадрлар – Беҳзод Салимов ҳамда Дил-

мурод Саматовлар Россиядаги ўқиш даври ва тажрибалари билан ўртоқлашди.

Самимий руҳда ўтган учрашувда ҳоким ёшлар томонидан берилган саволларга батафсил жавоб берди.

Ўз мухбиримиз

Мансур ҲИММАТОВ
олган суратлар

САЙЛОВ САБОҚЛАРИ ВА
ХУЛОСАЛАРИ

Семинарни вилоят партия кенгаши раиси Сайёра Файзиева олиб борди. Уқув-семинар икки бўлимдан иборат бўлиб, дастлаб партиянинг маҳаллий Кенгашларга бўлиб ўтган сайловлардаги иштирокининг асосий натижалари ҳамда демократик ислохотларнинг ҳозирги босқичида партия ташкилотлари олдида турган долзарб вазифалар тўғрисида сўз юритилди. Вилоят партия кенгаши раиси бу борадаги фикр-мулоҳазаларини билдирди.

Шундан сўнг Халқ демократик партияси Сайловолди платформасининг мақсад ва устуворликларини амалга оширишда партия ташкилотлари ҳамда депутатлик бирлашмаларининг 2020 йилга мўлжалланган амалий Ҳаражат дастури тўғрисида вилоят партия кенгаши бўлим бошлиғи Баҳодир Файзуллаев, доимий комиссиялар фаолиятини ташкил қилиш бўйича вилоят кенгаши депутати Раъно Турдубоева маъруза қилди.

Маърузаларда мамлакатимизда кенг қўламли ислохотларни янги босқичда давом

этириш, иқтисодиётимизни барқарор суръатлар билан ривожлантиришнинг ҳуқуқий асосларини белгилаб беришчи миллий қонунчилигимизни янада такомиллаштириш янги шаклланган парламент депутатларидан катта масъулият талаб қилиши алоҳида таъкидланди.

Семинарда маҳаллий Кенгашлардаги партия гуруҳлари фаолиятини янада такомиллаштириш ҳамда бошқа қатор мавзуларда фикр-мулоҳазалар билдирилди.

Ўзбекистон ХДП
Тошкент вилояти кенгаши
Ахборот хизмати

Агар огоҳ сен...

Яқинда Қиброй туманидаги "Ифтихор" маҳалласида ёшларни оммавий моданият, диний экстремизм, гиёҳвандлик сингари иллатлардан муҳофиза қилишга йўналтирилган маънавий-маърифий тадбир бўлиб ўтди.

ТИНЧЛИК — БЕБАҲО БОЙЛИК

Туман ички ишлар бўлими вакиллари, маҳалла фуқаролар йиғинлари раислари, фаоллар, ёшлар ва кенг жамоатчилик иштирок этган тадбирда таъкидланганидек, ёшларни турли таҳдидлардан асраш ҳар бир юртдошимизнинг бурчидир. Юртимиз фаровонлигини кўролмайдиган ғаламисларнинг асосий мақсади халқимизнинг осойишта ҳаётини бузиш, тинчлигимизга раҳна солишдир. Тадбирда ёшларни турли таҳдидлардан ҳимоя қилиш, уларда юрт равақига дахлдорлик ҳиссини тарбиялаш, интернет тармоғида диний экстремизм мафқураси тарқалишининг олдини олиш борасидаги муҳим вазифалар хусусида фикр юритилди.

Ёшларимизни маънан етук ва баркамол қилиб тарбиялаш бугунги кундаги долзарб вазифамиздир, — дейди туман ИИБ бошлиғи, подполковник Саидислом Юсупов. — Зеро, ёвуз ниятли кимсалар биринчи галда тахрибасиз, гўр ёшларни йўлдан уради. Шу сабабдан, фарзандларимизни тўғри тарбияласак, уларни турли таҳдидлардан асраган бўлаемиз.

Исмоил АБДУЛЛАЕВ,
маҳалла фаоли

Моҳият БАҚАЛАР

Устига ўтин ортилган эшак ботқоқдан ўтаётгани, тойиб кетиб йиқилди. Эшак ўрнидан туришга ҳарчанд ўринмасин, барибир бўлмади: оҳ-воҳ қилиб, фарёд чека бошлади. Ботқоқда яшовчи бақалар унинг ҳолини кўриб дедилар: "Биродар, ботқоққа эндигина йиқилганинг ҳолда шунчалар ҳолда чекасан, бизга ўхшаб умринг шу ерда ўтганида нима қилардинг?" Алқисса, айрим кишилар кичкинагина қийинчилик олдида ҳам эсанкираб, руҳан чўкиб қоладилар, холбуки, бошқалар бундан ўн чандон оғир машаққатларнида сабрла ёнгарлар.

Элоп масалларидан

БУГУННИНГ ТААССУРОТЛАРИ

"Туркий Гулистон ёхуд ахлоқ" китобини бир неча кун аввал ўқий бошлаган эдим. Аввалига ниҳоятда зерикарли кўринди, лекин ўқий-верганим сари бир норсани яхшироқ англадим: Абдулла Авлоний мутафаккир киши — ўз тафаккур даражасидан шунчалар куйи поғонага тушиб, элга содда фикрлар улашиши осон бўлмаган...

Ҳайрат

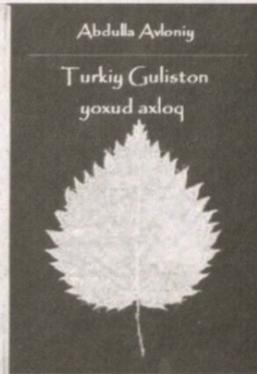
"Ёлгон сўзламангиз!" ҳукмини айтишга ноқодир инсон топилмас керак орамизда. Аммо, Авлоний сўзларининг бир муборак фарқи бор эди: бу фарқ ҳикматларнинг чин дилдан айтилаётганлиги ва самимийлиги эди.

Мана шу ҳақиқатни англаганман, бунда айтилмиш ҳар бир жумла бугунги ҳаётимиз учун тақроран лозим бўлаётгани ҳақида ўйлайман. Омма савияси, жамиятнинг маслағи, тафаккур тарзи ўша даврдан фарқ қилмай қолгани бор гап.

"...Бу саволга, "биринчи уй тарбияси. Бу она вазифасидур. Иккинчи, мактаб ва мадраса тарбияси. Бу ота, муаллим, мударрис ва ҳукумат вазифасидур", — деб жавоб берсак, бир киши деюрки, "қайси оналарни айтурсиз, билимсиз, боши паҳмоқ, қўли тўқмоқ оналарми? Ўзларида йўқ тарбияни қайдан олиб берурлар", дер. Мана, бу сўз кишининг юрагини эзар, бағрини ёндурар. Отасига нима дерсиз, десак, қайси ота? Тўйчи, улоқчи, базмчи, дўмбичачи, карнайчи, сурнайчи, илм қадрини билмаган, илм учун бир пулни кўзлари

қиймаган, замондан хабарсиз оталарни айтурсизми? Аввал ўзларини ўқитмак, тарбия қилмак лозимдур", — дер. Мана бу сўзни эшитган, умид қўлларни қўлтўққа урилур. Хайр, бўлмаса муаллимчи десак, "Қайси муаллим? Мақсади пул, маслағи шўхрат, юқори мактабларда ўқумаган, "усули таълим" кўрмаган муаллимларни айтурсизми? Аввал ўзлари "дорилмуаллимин"ларда ўқимақлари, сўнгра дарс бермақлари лозимдур", — дер. Мана бу сўз инсонни ҳайрат дарёсига фарқ қилур!"

Шоҳрўз УМАРЖОНОВ,
талаба

Кўзгудаги маъшуқ

Айтдиларки, ишқ ҳар нарса каби унутилишга маҳкум эмиш. Йўқ, ҳар нарса каби ёниб, сўниб бўлгач унутилиб кетмайди у. Бир тонг уйку-

"Маҳрам"

Эҳтимол, энг муҳими етишляжак манзил эмасдир? Ҳатто, сенга ором бахш эта оладиган макон ҳам эмас. Бу фақат кетмоқ истаги, воз кетмоқ эҳтиёжи. Доимий кўчманчилик. Бир ўзга муҳит иста-

нинг шилдираши, босқоннинг темирни бағрига босиши, ҳали тугилмаган гўдакнинг онаси вужуди ичра чайқалиш садоси... Ҳамма нарса. Қай бир яраткич бўлмасин, у мана шу мухташам ва ёлғиз мусиқага жўр бўлгучидир. Дарвешларнинг олис йўл-

ғам ва ёлғиз эди. Мени ҳеч қим севмайди деб нолиш қиларди. Бўлмаса, ўлимнинг одамларга бирон хусумати ҳам йўқ эди асли. У фақат ёлғизликдан сиқиларди, холос. Гарчи бу ишларни ўзи истамай қилаётган бўлса-да, аммо одамзотни уни бу қадар

хунук ва жирканч тасвирлаши, даҳшат билан тилга олишлари ўлимга оғир ботарди. Не дардики, унинг борлиги бошқаларнинг йўқ бўлиши эвазига давом этарди. Бор бўла билмоқ учун йўқ қилмоққа маҳкум эди. Бу дилхираликлардан қутулиш учун

ўлим ўртадан ғойиб бўлиши, ўз умрини буткул тугатиши мумкин, бунга ҳатто имкони ҳам бор эди, аммо... Нима бўлган тақдирда ҳам ўлим ҳаётни қаттиқ севарди.

"Шаҳар кўзгулари"

Сабр надири? Тиканга боқиб атиргулни, тунга боқиб кундузни ҳаёл эта билмоқдир. Ҳақиқат ошиқлари сабрни асалари гул ширасини шимган каби қабул этгайлар ўз руҳларига. Ва улар хабардорки, осмондаги ойнинг ҳиллолдан тўлини ойма айланмоғи учун ҳам фурсат даркор.

"Аъроф"

Ўтмиш зеҳнимизни қоплаган тумандан иборат. Келажак эса, бошдан оёқ ҳаёл пардаси ила ўранган вужуд. На ўтмишни ўзгартира оладиган кучимиз, на келажакни била оладиган билимимиз, имкониятимиз бор. Ҳақиқатгўй ҳақиқатни фақат ўзи яшаётган лаҳзадан излайди.

Турк тилидан Мирзоҳид МУЗАФФАР таржимаси

ИШҚ ҚИЁФАЛАРИ

Элиф Шафақнинг "Қоғоз ҳолва" китобидан иқтибослар

дан уйгонганинда туш қандай шуурингдан ғойиб бўлса, ишқ ҳам худди шундай, туш каби узлуксиз давом этиб турган онидан бирдан руҳинг қасрини кулбага айлантириб тарк этади.

Осмоннинг учинчи қаватида Зухро юлдузи бор. Ривоятда айтилишича, ошиқ бўлган-бўлмаганини билмаган ё ошиқ бўлсада, кимга ишқ тушганидан беҳабарлар осмоннинг учинчи қаватида кўтариллиб, ўша Зухро юлдузига жойлашишар ва қўлларидан кўзгуга қарармишлар. Кўзгуда кўринган қиёфа уларнинг севгани бўлармиш.

Дейдиларки, баъзилар кўзгу юзида фақат зулматни кўраркан. Бундай кишиларнинг ботинида эгасиз ишқ бўлади. Мавҳум ва ғойиб ишқ.

Элиф Шафақ — дунё тан олган турк адабиёти. Шу кунга қадар унинг йигирмага яқин романлари нашр этилиб, кўплаб тилларга таржима қилинган.

Этиборингизга ҳавола қилинаётган иқтибослар муаллифининг ўзи томонидан шу кунга қадар нашр этилган асарларидаги энг яхши парчаларидан ташкил топган "Қоғоз ҳолва: Иқтибослар китоби" тўпламидан олинди. Бу иқтибослар — қоғоз юзига сепилган бир чимдим

ги. Бу истақларнинг баъзилари Жаннатдаги Тубо дарахтига ўхшайди. Илдиизи бор, аммо тупроққа боғлиқ эмас, муаллақ. Кимларнингдир илдиизи эса кўчгучидир. Бугун сездимки, дарахтлар ичида менга энг яқини Тубо дарахти экан.

"Мед-Жазир"

Бу коинотда ҳар неки бор, собит бир оҳанг асносида ҳаракатлангучидир: юрак дукурлари, ҳаводаги қушнинг қанот қоқиши, бўрон турган кечада шамолнинг эшигимизни муштлаши, тоғдаги булоқ-

дан ҳориб қайта туририб, қулоқларига чалинган илоҳий оҳанг ҳам шу мусиқа занжирининг бир ҳалқаси. Шундай экан, англашиладики, ҳар томчи ўз ичида азим уммонни, ҳар учкун ботинида буюк куёшни олиб юради.

"Ишқ"

Табиб тунлари Исабелнинг бошида ўтириб чиқар, қизнинг навнихол вужуди ва ойдек юзида пайпасланиб бораётган ўлим билан узун-узун сўхбатлар қурарди. Ўлим пур-

шакардек фикрлар — қоғоз ҳолвалардир. Китобдан адабонинг турли асарларида ёритилган мавзулар — ишқ, ишонч, пул, ҳаёт, ўзга дунёлар ҳақида фикр парчалари, фалсафий мушоҳадалари жой олган.

Сизга тақдим этилаётган иқтибослар остидаги қайдалар Элиф Шафақ қаламига мансуб романларнинг номлари бўлиб, парчалор ўша асарлардан олинган ва "Қоғоз ҳолва" га киритилган.

ҲАМКОРЛИКДА ҲИКМАТ КҮП

Томорқани олтин хазинага қиёслаймиз. Аслида ҳам бу сўз замирида олам-олам маъно мужассам. Йилда 15-20 сотих томорқасидан юз миллионгача даромад топаётганлар ҳам бизнинг замондошларимиз. Очиги, кейинги вақтларда тилимизда ривож топаётган "томорқачиликдан унумли фойдаланиш", "томорқа даромад манбаи", "томорқа моданияти" каби сўзлар қонқонимизга сингиб кетди.

Томорқа — хазина

Аҳоли, айниқса, ёшлар ўртасида томорқачиликни ривожлантириш учун кўплаб маслаҳат, тарғибот, ташвиқот ишлари юритилаётгани ҳам бежиз эмас.

Бу борада маҳалладаги ёши улугларнинг ўрни қай даражада бўлмоқда?

Хизмат тақозоси билан ҳудуддаги кўплаб хонадонларда бўлаемиз. Йилнинг тўрт фаслида кафт-деккина томорқасидан миллионлаб даромад топаётганларни кўриб, ҳавасимиз ортади. Масалан, "Тошлоқ" маҳалласилик Тўхтабуви Ҳасанова ўн икки йилдирки, мўъжазгина томорқасидаги иссиқхонада лимоннинг "Мер" намини етиштиради. Ҳар йили бир тоннага яқин мева йиғиб оладиган онахон, аввало, уларни кўниқўшни, яқинларига улашади, қолаверса, оилавий ташкил этган "Пахлавон" чойхонасига элтади.

— Қариганда сизга нима зарил дейдиганлар ҳам бор, — дейди ая. — Минг шўкр. Рўзгорим бут. Фарзандларим ўзидан тин-

ган. Уларни томорқадан тўғри фойдаланишга ўргатганман, энди навбат набираларга. Қолаверса, кунда-кунора маҳалладан: "Агроном ҳола", деб эшиқ тақиллатиб келувчилар кўп. Билганларимни улар билан бўлишаман.

Туманимизда жами 2 минг 64,3 гектар томорқа майдонлари мавжуд бўлиб, 820 та иссиқхона ташкил этилган. Натихада, 2 минг 460 фуқаронинг бандлиги таъминланди. Икки йил аввал аҳолига қулайлик яратиш мақсадида ташкил этилган "Томорқа" маркази иссиқхона қуриш, томорқани шудгорлаш, қўчат етказиш, малака ошириш ишларида бош-қош бўлаётди.

Мақсадимиз — ҳар бир оиланинг рўзгори тўқис, ҳаёти фаровон бўлсин.

Ҳақимхўжа ТУРСУНОВ,
Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича Бўка тумани кенгаши раиси ўринбосари

Ижтимоий эълон

Хўжалик юритувчи субъектлар диққатига!

Юридик шахслар, юридик шахсларнинг алоҳида бўлинмалари (кичик корхона ва микрофирмалар, хусусий уй-жой мулкдорлари ширкатлари, жамоат бирлашмалари, ижтимоий фондлар, нодавлат муассасалар, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларидан ташқари) раҳбарлари ҳамда масъул ходимлари 1-mehnat shakli йиллик (мехнат) ҳисоботини 31 январдан кечиктирмай eStat 3.0 автоматлаштирилган тизими орқали электрон рақамли имзодан фойдаланган ҳолда тақдим этишлари лозимлиги юзасидан огоҳлантириб ўтамиз.

Ҳисоботлар интернет тармоғи воситасида, давлат статистика ҳисоботларини электрон кўринишда йиғиний автоматлаштирилган тизими eStat 3.0 орқали электрон рақамли имзодан фойдаланган ҳолда тақдим этилади. eStat 3.0 тизимида мавжуд давлат статистика ҳисоботларининг электрон шакли (шаблонини) Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитасининг www.stat.uz расмий веб сайтдан олишингиз мумкин.

Давлат статистика қурастувини олиб бориш учун зарур бўлган ҳисобот ва бошқа маълумотларни тақдим этмасликда ифодаланган давлат статистика ҳисоботларини тақдим этиш тартибини бузиш, ҳисобот маълумотларини ёки ҳисоботларни тақдим этиш муддатларини нотўғри кўрсатиш Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 215-моддасида белгиланган жавобгарликка сабаб бўлади.

Тошкент вилояти статистика бошқармаси

Хусусий эълон

"Чиноз Охунбобоев" СИУ, "Осиё Гулзоробод" СИУ, "Чиноз Қўтарма агро" СИУ, "Капитал Навоий сервис" СИУ, "Чиноз Т. Охунова" СИУ, "Эшонобод агро булоғи" сув истеъмолчилари уюшмаси, "Чиноз Т. Эрнарзоров" СИУ, "Рахимов транс сервис" СИУ, "Чиноз тиниқ булоғи" СИУларни қўшиб юбориш орқали қайта ташкил этилади.
"Чиноз Т. Эрнарзоров" СИУ 2011 йил 163-сонли гувоҳномаи йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.
"Чиноз Т. Охунова" СИУ 2011 йил 3 декабрдаги таъсис шартномаси ва низомини йўқотганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Нимкоса

Француз адаби Андре Моруадан бир дўсти сўради:
— Қани айт-чи, тарихни ким кўпроқ ўзгартирди? Цезарми ёки Наполеон?
Моруа шундай жавоб қилди:
— Цивилизация пайдо бўлгандан буён тарихни энг кўп ўзгартирган шахслар — тарихчилардир!..

Тарихни ўзгартирган... тарихчилар

Америкадаги кинофирмалардан бири машҳур инглиз сиёсий арбоби Уинстон Черчилль ҳақида фильм қилмоқчи бўлади. Фильмда олтиши ёшли арбобнинг ҳаёт йўли кўрсатилиши лозим эди. Черчилль ролини ижро этиш саксон ёшли актёр Чарлз Клофтонга топширилади. Бу роль ижроси учун актёр катта миқдорда пул олишини эшитган Черчилль ғазабланиб, шундай иддао қилади:
— Биринчидан, ролимни ўйнаётган бу одам хаддан зиёд семиз, иккинчидан, жуда қари. Учинчидан, бундай пулга ўзим ҳам ўзимни қойилмақом қилиб ўйнаб бера оламан!

Америка президенти Линкольн ҳаётда жуда камтар-камсўқум инсон бўлган. Бир кўни хорижлик дипломат ботинкасини ўзи тозалаётган президентни кўриб қолиб, сўрайди:
— Ие, жаноб президент, ботинкангизни ўзингиз тозалайсизми?
— Ҳа, шундай, — дея жавоб беради Линкольн. — Сиз кимникини тозалайсиз?
Рус тилидан Шодмон Отабек таржимаси

Зангиота томонларда...

Қизларимиз — юзларимиз

Туман ҳокимлигида жамиятда хотин-қизларнинг ролини ошириш, иқтидорли ёшларни қўллаб-қувватлаш мақсадида "Қизлар овози" форуми ўтказилди.

"Қизларимиз — юзларимиз" мавзuida ўтган форумда "Оила" илмий-амалий тадқиқот маркази, соғлиқни сақлаш ва халқ таълими бўлими мутасаддилари, прокуратура ва Ички ишлар бошқармаси маъсул ходимлари, коллеж ва мактаб директорларининг маънавий-маърифий ишлар бўйича ўринбосарлари ҳамда ўқувчилар қатнашди.

Тадбирда Президентимиз томонидан илгари сурилган 5 та муҳим ташаббус бўйича белгилаб берилган вазифалар ижросини таъминлаш, туманда хотин-қизлар муаммоларини аниқлаш ва

уларни бартараф этиш, ижтимоий фаолликларини ошириш борасидаги масалалар муҳокама қилинди. Шунингдек, қизлар тарбиясида жуда эҳтиёткор бўлиш, уларни маънан ва жисмонан соғлом қилиб вояга етказиш борасида ҳам тўхталиб ўтилди.

Очиқ мулоқот тарзида ўтган форумда иштирокчилар ўзларини қизиқтирган саволларга мутахассислардан атрафлича жавоб олишди.

Форумда руҳшунос Шаҳноза Самесова қизлар билан "Ҳаммаси осон — ҳаммаси ўз қўлингизда" мавзuida психологик тре-

нинг машғулоти ўтказди.

Тадбир якунида фаол ва иқтидорли қизларга туман ҳокимлигининг ташаккурномаси топширилди.

Форумда вилоят ҳокимининг ўринбосари, хотин-қизлар қўмитаси раиси Озода Парпиева ва катнашди.

Болалар спорти

Мамлакатимизда болалар спорт мактабларига берилётган эътибор, яратилаётган шароитлар туфайли спортчи ёшлар сафи кундан-кунга кенгаймоқда. Ўшар туманидаги Болалар ва ўсмирлар спорт мактабида ҳам таълим-тарбиянинг тўғри йўлга қўйилгани, ўқувчиларнинг машғулотларга мунтазам қатнашиши ўз самарасини бермоқда.

ИНТИЗОМ — ЮТУҚЛАРГА АСОС

торхўжа Фуломов. — Бадиий гимнастика, футбол, волейбол, қандбол, стол тенниси, бокс, таэквондо, ўзбек жанг санъати секциялари улар ихтиёрида. 27 нафар малакали мураббий ўқувчилар билан мунтазам машғулотлар олиб боришади.

Биргина 2019 йилда мактабнинг 64 нафар тарбияланувчиси республика мусобақаларида голиб ва совриндор бўлишди. Бу, албатта, мактабда яратилган яхши шароит ва қатъий интизом маҳсулидир.

Дарҳақиқат, Дадаҳон Мамадиев, Сарвар Саъдуллаев каби мураббийларнинг шогирдлари Сарвиноз Мамаюсупова ва Абдухалил Ҳасановлар яқинда кураш бўйича мусобақаларда юқори ўринларни эгаллашди.

— Мактабимизга 1 минг 48 нафар ўқувчи қамаб олинган, — дейди директор Мух-

К. САЛОМОВА
Аброр ЭСОНОВ
олган сурат

Шанба ҳикматлари

РУМИЙДАН ТОМЧИ

Мағбулият қаердан келса, ўша ерга бормоқ керак. Умрингни ким узайтираётган бўлса, умринг узун бўлсин деб, унинг ҳақиқага дуо қилмоқ керак.

Бировларни керагидан ортиқ ўрганишга қизиқманг. Яхшиси, доимо сизнинг кўзингизга кўринган яхшиликлар билан чекланинг. Яширин томонларини бандалар Роббисига қолдира қилинг.

Оташ учун шамол нима бўлса, айрилиқ ҳам ишқ учун аини ўшадир. Агар ишқ кичик бўлса, сўндиради; буюк бўлса, янада кучайтиради.

Сен менинг кўнглимда бўла туриб, Яманда бўлсанг ҳам, менинг ёнимдасан. Агар кўнглимда бўлсанг, ёнимда бўлсангда, Яманда ҳисоблансан.

Қодирий йўқ, сатрлар тирик

«Ўткан кунлар» сабоғи

— Мен кўб умримни шу юртнинг тинчлиги ва фуқаронинг осойиши учун сарф қилиб, ўзимга азобдан бошқа ҳеч бир қаноат ҳосил қилолмадим. Иттифоқни не эл эканини билмаган, ёлғиз ўз манфаати шахсияси йўлида бир-бирини еб, ичкан мансаблараст, дунёпараст ва шуҳратпараст муттаҳамлар Туркистон тупроғидан йўқолмай туриб, бизнинг одам бўлишимизга ақлим етмай қолди.

Ўз наслини ўз қўли билан кофир

қўлига тутқин қилиб топширкучи — биз кўр ва ақлсиз оталарга Худонинг лаънати албатта тушар, ўғлим!

— Боболарнинг муқаддас гавдаси мадфун Туркистонимизни тўнгузхона қилишига ҳозирланган биз итлар Яратгучининг қаҳрига албатта йўлқармиз! Темур Кўрагон каби доҳийларнинг, Мирзо Бобур каби фотиҳларнинг, Форобий, Улғубек ва Али Сино каби олимларнинг ўсиб-унган ва нашъу намо қилганлари бир ўлка-

ни ҳалоқат чуқурига қараб судрағучи албатта тангрининг қаҳрига сазовордир, ўғлим! Гуноҳсиз бечораларни бўғизлаб, болалар ятимхоналарини

вайрон қилгучи золимлар — куртлар ва кушлар, ердан ўсиб чиққан гиёҳлар қарғишига нишонандир, ўғлим! "Ўткан кунлар" романидан

Талаба кундалигидан

ЎН САККИЗ МИНГ ОЛАМГА САЙР

Баъзан талаба учун 80 дақиқалик академик соатлар бирдек маъқул бўлавермайди. Лекин, маҳорати катта ва кучли муаллим учун аудиториянинг ахамияти йўқ. Бундойлар аудиториядагилар диққатини муаммосиз ўзига қарата олади. Зотан, уларда маҳорат бор.

Филология фанлари номзоди, Ўзбекистон журналистика ва оммавий коммуникациялар университети доценти Латофат Тошмухаммедова шундай муаллимларданки, иккинчи сменанинг тўртинчи жуфтлигида — кош қорайган бир маҳалда эллик икки талаба фикру хаёлини Навоий олами билан қуршаб ола билади...

"...Биласизми, Навоий — ўша пайтда беш яшар Алишербек нима учун тасаввуфнинг йирик намояндаси Фаридулдин Атторнинг "Мантиқ ут-тайр" асарини ёд олган? Ёки ёши ўнга ҳам бориб-бормай муқаддас Куръони каримни ёддан билган? Ҳар қандай иморат пойдевордан барпо бўлади. Пойдевор қанча мустаҳкам, қанча пишиқ бўлса, унда қад қўтаргучи бино шунча пухта бўй чўзади. Гап шундаки, Навоий оламининг, Навоий ижодий меросининг пойдевори Куръони карим ҳамда "Мантиқ ут-тайр"дек улуг ва мўътабар китобларда..."

Мудроқ босаётган кўзлар уйғонади. 240 дақиқа маъруза эшитиб толиққан қулоқлар жонланади. 52 жуфт кўз муаллимга қарайди, 104 қулоқ муаллимни диққат билан тинглайди. Муаллим эса тўлиб-тошиб Навоийдан ўқийди:

Ўн саккиз минг олам ошуби анинг бошиндадур,
Не ажаб, чун сарвинозим ўн саккиз ёшиндадур...

"Бугун нега мақом тинланмайдими, биласизми? Чунки, одамлар Навоийни тушунишмайди. Улар илмдан бебаҳра. Аслида билишимиз керак бўлган нарсаларни билмаймиз. Одамларнинг, табиийки, билмаган, англамаган, ақли етмаган нарсалари билан умуман ишлари бўлмайди. Ўлчгани қарчилари етмайди.

Аслан, мақом, бу — "Муножот", мақом, бу — "Сароҳбори дуғоҳ", мақом, бу — "Насруллоҳий", мақом, бу — "Ушшоқ". Буларнинг бари эса ҳазратнинг газаллари билан куйланади. Навоийни тушуниб ета олмаганимиз боис мақомни тинглаёлмаймиз. Навоийни ўқимаслигимиз, ўқмаслигимиз сабаби эса илмсизлигимизда. Агарда Куръони карим ёки "Мантиқ ут-тайр"ни билсак эди, Навоийни ўқий олардик, мақом анжумани шаҳри Кешда ҳар икки йилда бир марта эмас, қулоқларимиз остида ҳар лаҳза жаранг сочарди. Кўраёпсизми, муомозиликнинг бир-бири билан узвий боғлиқлигини?..."

Саксон дақиқада — йигирма икки спортчининг яшил ўтлоқда кепок тепунларича бўлган мундатда муаллим 52 дунёни Навоий оламида жамлай олади.

— Беша ичра девлар мақтули ўлсун, эй пари, Гар Навоий ёна азми Астробод айлағай. Одат бўйича, дарс якунида уйга вазифа берилади: Навоий газалларидан ёд олиш, ҳеч қурса, бир жуфт рубоийни.

Муаллимдан: "Дарснинг ўзида талабалардан газал сўрасангиз бўлмасиди, ҳар тугул ҳаммаси амалиётчилар," — дея сўрайман.

— Мен "Кеча келгумдур дебон..." дан бошқасини эшитмоқчиман, — дейди муаллим.

Навоий — фаҳримиз деймиз. Дарҳақиқат, шундай. Фақат Навоийни ўзлаштири биллиш керак, холос. Шунда у том маънода ўзимизники бўлади.

Отабек ИСРОИЛОВ,
ЎЗЖОКУ талабаси

Маърифат масканига марҳабо!

Туман маданият саройи биносида замонавий ахборот-кутубхона маркази иш бошлади. Шу муносабат билан ташкил этилган тадбирда Ёзувчилар уюшмаси ижодкорлари, Ахборот ва оммавий коммуникациялар бошқармаси мутасаддилари, Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон давлат миллий кутубхонаси ходимлари, туман ва шаҳар ахборот-кутубхона марказлари раҳбарлари, ўқитувчи ва ўқувчилар иштирок этишди.

Тадбирда сўз олганлар аҳоли, айниқса, ёшларнинг маънавий дунёсини кенгайтириш, уларни Ватанга муҳаббат, миллий қадриятларимизга хурмат руҳида тарбиялашда ахборот-кутубхона марказларининг ўрни катта эканини таъкидлашди.

Иштирокчилар ахборот-кутубхона маркази фаолияти билан танишдилар. Дарвоқе, бу ерда 30 мингдан зиёд турли мавзудаги адабиётлар, 500 дан ортиқ электрон китоб ва 10 та компьютер жамланмаси мавжуд. Унинг негизиде 5 та кўчма

кутубхона ҳам бор.

Шунингдек, "Китоб марафони" акцияси бўйича кутубхонага Ёзувчилар уюшмаси вилоят бўлими, "Турон" ахборот-кутубхона маркази, туман ҳокимлиги, муассаса ва ташкилотлар раҳбарлари томонидан 1 минг 500 га яқин китоблар совға қилинди.

Тадбир доирасида "Шарқ зиёкор", "Хилол нашр", "Китоб олами" каби нашриётлар томонидан китоблар кўргазмаси ҳам ташкил этилиб, ихлосмандлар янги адабиётлардан баҳраманд бўлишди.

Шу кун таниқли ёзувчи ва адиблар иштирокида "Китоб ва китобхонлик" мавзuida учрашув ҳам ўтказилди.

Ҳасанбой САЪДУЛЛАЕВ

МЕҲРИБОНЛИК УЙЛАРИГА 18 ТА КОМПЬЮТЕР

Президентимиз ташаббуси билан ҳаётга татбиқ этилаётган бешта муҳим ташаббуснинг учинчиси — аҳоли ва ёшлар ўртасида компьютер технологиялари ва интернетдан самарали фойдаланишни ташкил этишга қаратилган бўлиб, ушбу йўналиш

доирасида Ўзбекистон Республикаси Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги томонидан жойларда хайрли ишлар қилинмоқда.

Шундай тадбирларнинг навбатдагиси Чирчиқ шаҳри ва Бўка туманидаги Меҳрибонлик уйларида ўтказилди. Вазирлик томонидан бу икки муассаса тарбияланувчилари учун 18 та замонавий компьютер жамланмаси ҳамда спорт анжом-

лари совға қилинди. — Муассасамиз учун компьютерлар жуда зарур эди, — дейди Бўка туманидаги 15-Меҳрибонлик уйи директори Суннатилло Абдурахимов. — Тарбияланувчиларимизга совға қилинган 10 та компьютер

жамланмаси уларнинг бошқа болалардан оқиб қолмай, замонавий билим ва кўникмаларга эга бўлишларига хизмат қилади.

Ўз муҳбиримиз
Аброр ЭСОНОВ
олган суратлар

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА

Муассис:
Тошкент вилояти ҳокимлиги

Бош муҳаррир
Ғайрат
ШЕРАЛИЕВ

Манзилимиз:
111500, Нурафшон шаҳри,
Тошкент йўли кўчаси, 90.
Тошкент шаҳридаги
офисимиз:
100000, Матбуотчилар
кўчаси, 32.

Қабулхона:
Бош муҳаррир ўринбосари:
Маъсул котиб:
Бўлим муҳаррирлари:
Эълолар ва ҳисоб-китоб бўлими:
Электрон почта: toshkenthqiqati@umail.uz /// th-tp@inbox.ru

Телефонлар:
(71) 233-64-95, (71) 233-58-85 (факс)
(71) 233-70-10
(71) 233-90-82
(71) 233-38-23, (71) 233-48-08
(71) 233-65-59, (71) 233-54-10

Тошкент вилояти
Ахборот ва оммавий
коммуникациялар бошқармасида
2011 йил 12 январда 03-001 рақами
билан рўйхатга олинган.
Газета «Тошкент ҳақиқати»
тахририяти компьютер марказида
терветди ва Тоҳир Маҳмудхўжаев
томонидан саҳифаланди.

Навбатчи муҳаррир
Кумуш ҒАМБЕРДИЕВА
Назоратчи мусаҳҳиҳ
Аллома АЗИЗОВА
Навбатчи
Зухриддин РАҲМОНОВ

Буюртма Г-143. Баҳоси келишилган нарҳда. Ҳафтанинг чоршанба ва шанба кунлари чиқади. Ҳажми — 4 табоқ, офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2. 10 985 нусхада чоп этилди. ISSN 2010-9318.

"ШАРҚ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Корхона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Нашр кўрсаткичи — 205. Босишга топшириш вақти — 21.00. Босишга топширилди — 03.50. 1 2 3 4 5 6